

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેઝિન

ICE[®] MAGIC

CURRENT AFFAIRS

WEEK
23

[JUNE - 2023]
[04/06/23 to 10/06/23]

સંપાદક
મૌલિક ગોંધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR **WHATSAPP GROUP**
joinicerajkot.com

JOIN OUR **TELEGRAM**
t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE
ICE RAJKOT

ICEONLINE APP
iceonline

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને **ફ્રી મટીરિયલ્સ** તેમજ
રેગ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે ક્લિક કરો.

Timeline

04
JUNE-2023

- > દિવસ મહિમા : 04 જૂન, આક્રમણનો ભોગ બનેલા નિર્દોશ બાળકોનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ..... 03
- > સહકારી ક્ષેત્રમાં વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજના..... 03
- > QUESTION ANSWERS 06

05
JUNE-2023

- > દિવસ મહિમા : 05 જૂન, વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ (World Environment Day)..... 07
- > વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી અંબાજી ખાતે કરવામાં આવી..... 08
- > વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ પર ભારતનું ઇ-કુર્કિંગ પરિવર્તન..... 09
- > ગોબરઘન માટે સંકલિત નોંધણી પોર્ટલ શરૂ કરવામાં આવ્યું..... 10
- > ભારત અને નેપાળે ફૂટબોલ કરનાલી હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટ માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા..... 11
- > QUESTION ANSWERS 13

06
JUNE-2023

- > દિવસ મહિમા : 6 જૂન, રશિયન ભાષા દિવસ (Russian Language Day)..... 15
- > રાજદ્રોહના કાયદા પર લો કમિશનનો રિપોર્ટ બહાર..... 15
- > INS વિક્રાંત પર પ્રથમ વાર MH 60R હેલિકોપ્ટર લેન્ડ..... 17
- > QUESTION ANSWERS 20

07
JUNE-2023

- > દિવસ મહિમા : 07 જૂન, વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ (World Food Safety Day)..... 21
- > ભારતની પ્રથમ લિથિયમ-આયન સેલ મેન્યુફેક્ચરિંગ ગીગાફેક્ટરી ગુજરાતમાં સ્થાપવામાં આવશે..... 21
- > ઓડિશામાં ટ્રેન અકસ્માત..... 22
- > QUESTION ANSWERS 25

08
JUNE-2023

- > દિવસ મહિમા : 08 જૂન, વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ, વિશ્વ બ્રેઈન ટ્યૂમર દિવસ..... 26
- > કાખોવકા ડેમ : ચુકેન..... 26
- > વરુણાસ્ત્ર (varunastra)..... 27
- > Tracking SDG7 : The Energy Progress Report 2023..... 28
- > QUESTION ANSWERS 30

09
JUNE-2023

- > NIRF India Rankings 2023..... 31
- > QUESTION ANSWERS 36

10
JUNE-2023

- > 'અગ્નિ પ્રાઈમ' નેલિરિટિક મિસાઈલનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું..... 37
- > RBI મોનેટરી પોલિસી કમિટીએ પોલિસી દરો ચથાવત રાખ્યા..... 39
- > QUESTION ANSWERS 42

ONE LINER

..... 43

QUESTION OF THIS WEEK

..... 47

04 JUNE, 2023 SUNDAY

દિવસ મહિમા : 04 જૂન, આફમણનો ભોગ બનેલા નિર્દોશ બાળકોનો આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ

સહકારી ક્ષેત્રમાં વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજના

તાજેતરમાં કેન્દ્રીય કેબિનેટે આશરે રૂ. 1 લાખ કરોડના ખર્ચ સાથે 'સહકારી ક્ષેત્રમાં વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજના' (World's Largest Grain Storage Plan in Cooperative Sector) સ્થાપવા માટે તેની મંજૂરી આપી છે.

- આ પહેલનો ઉદ્દેશ્ય ખાદ્ય સુરક્ષા વધારવા, પાકને થતા નુકસાનને અટકાવવા અને ખેડૂતો દ્વારા સામનો કરવામાં આવતા મુખ્ય પડકારોનો સામનો કરવાનો છે.

અનાજ સંગ્રહ યોજનાની મુખ્ય વિશેષતાઓ

પરિચય

આ યોજના ખાદ્ય સુરક્ષાને મજબૂત કરવા, બગાડ ઘટાડવા અને ખેડૂતોને સશક્તિકરણ કરવા પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS)ના સ્તરે ગોડાઉન અને અન્ય કૃષિ સંબંધિત માળખાના નિર્માણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.

- મહત્વાકાંક્ષી પ્રોજેક્ટનો હેતુ ભારતમાં કૃષિ સંગ્રહ સુવિધાઓ સંબંધિત માળખાકીય ખાદ્યને પહોંચી વળવા માટે હાલમાં ત્રણ મંત્રાલયો દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહેલી આઠ યોજનાઓને એકીકૃત કરવાનો છે.
- આ મહત્વાકાંક્ષી યોજના સહકારી ક્ષેત્રમાં અનાજ સંગ્રહ સુવિધાઓનું નિર્માણ કરવા માંગે છે. દરેક બ્લોકમાં 2000 ટનની ક્ષમતા સાથે સમર્પિત ગોડાઉન હશે.
- આ પ્રયાસનો ઉદ્દેશ્ય અનાજ સંગ્રહ અને વિતરણમાં ક્રાંતિ લાવવાનો છે.

પાયલોટ પ્રોજેક્ટ

સહકાર મંત્રાલય ઓછામાં ઓછા 10 પસંદ કરેલા જિલ્લાઓમાં એક પાયલોટ પ્રોજેક્ટ અમલમાં મુકશે જેથી તે અભિગમને ચકાસવા અને તેને સુધારવામાં આવે.

આંતર-મંત્રાલય સમિતિ (IMC)

સહકાર મંત્રીની અધ્યક્ષતામાં કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ, ગ્રાહક બાબતો, ખાદ્ય અને જાહેર વિતરણ અને ખાદ્ય પ્રક્રિયા ઉદ્યોગના મંત્રીઓ અને સંબંધિત સચિવો સાથે એક 'આંતર-મંત્રાલય સમિતિ' (IMC)ની રચના કરવામાં આવશે.

સમર્થન

સહકાર મંત્રાલયે 'સહકાર-સે-સમૃદ્ધિ' (સમૃદ્ધિ માટે સહકાર/Cooperation for Prosperity)ના વિઝન સાથે સંરેખિત સહકારી સંસ્થાઓની સંભવિતતાનો લાભ લેવા અને તેમને સફળ વ્યવસાયિક સાહસોમાં પરિવર્તિત કરવા માટે અનાજ સંગ્રહ યોજના વિકસાવી છે.

- આ યોજના પ્રાથમિક ધિરાણ મંડળીઓ (PACS) સ્તરે વેરહાઉસ, કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર અને પ્રોસેસિંગ એકમો સહિત એગ્રી-ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરની સ્થાપના પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- ભારતમાં 1,00,000 PACS છે જેની સભ્યતા 13 કરોડથી વધુ ખેડૂતો છે.
- આ યોજના PACSને કૃષિ અને ગ્રામીણ લેન્ડસ્કેપમાં તેમની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખીને વિકેન્દ્રિત સંગ્રહ ક્ષમતા અને અન્ય જરૂરી ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનું નિર્માણ કરીને સશક્ત બનાવવા માંગે છે.
- આ પરિવર્તન PACSની આર્થિક સદ્ધરતા વધારશે અને ભારતીય કૃષિ ક્ષેત્રના વિકાસમાં ફાળો આપશે.

યોજના હેઠળ કન્વર્જન્સ માટે ઓળખવામાં આવેલી યોજનાઓ

- (a) કૃષિ અને ખેડૂત મંત્રાલય :
- (1) એગ્રીકલ્ચર ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફંડ (AIF)
 - (2) એગ્રીકલ્ચર માર્કેટિંગ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર યોજના (AMI)
 - (3) બાગાયતના સંકલિત વિકાસ માટેનું મિશન (MIDH)
 - (4) કૃષિ યાંત્રીકીકરણ પર સબ મિશન (SMAM)
- (b) ખાદ્ય પ્રક્રિયા ઉદ્યોગ મંત્રાલય :
- (1) માર્કેટ ફૂડ પ્રોસેસિંગ એન્ટરપ્રાઇઝ યોજના (PMFME)નું પ્રધાનમંત્રી ઔપચારિકરણ
 - (2) પ્રધાનમંત્રી કિસાન સંપદા યોજના (PMKSY)
- (c) ગ્રાહક બાબતો, ખાદ્ય અને જાહેર વિતરણ મંત્રાલય :
- (1) રાષ્ટ્રીય ખાદ્ય સુરક્ષા કાયદા હેઠળ અનાજની ફાળવણી
 - (2) ન્યૂનતમ ટેકાના ભાવે પ્રાપ્તિ કામગીરી

યોજનાના લાભ

- સ્ટોરેજ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરની અછત દૂર કરવી : યોજનાનો હેતુ દેશમાં કૃષિ સંગ્રહ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરની અછતને દૂર કરવા માટે PACSના સ્તરે ગોડાઉન સ્થાપિત કરવાનો છે.
- PACSનું સશક્તિકરણ : યોજના PACSને રાજ્ય એજન્સીઓ અથવા ભારતીય ખાદ્ય નિગમ (FCI) માટે પ્રાપ્તિ કેન્દ્રો તરીકે કાર્ય કરવા, વાજબી ભાવની દુકાનો તરીકે સેવા આપવા અને કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટરો અને સામાન્ય પ્રક્રિયા એકમોની સ્થાપના જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા માટે સશક્તિકરણ કરે છે. પ્રવૃત્તિ આ વૈવિધ્યકરણ ખેડૂત સભ્યોની આવકમાં વધારો કરશે અને તેમની આર્થિક સુખાકારીમાં ફાળો આપશે.
- અનાજના બગાડમાં ઘટાડો : પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS) સ્તરે વિકેન્દ્રિત સંગ્રહ ક્ષમતાની સ્થાપનાથી અનાજનો બગાડ ઘટાડવામાં મદદ મળશે.
- તકલીફના વેચાણનું નિવારણ : આ યોજના ખેડૂતોને વિવિધ વિકલ્પો પૂરા પાડે છે, પાકના નુકસાનકારક વેચાણને અટકાવે છે અને તેમને તેમના ઉત્પાદનના સારા ભાવ મેળવવા સક્ષમ બનાવે છે.
- ખર્ચમાં ઘટાડો : PACS સ્તરે સંગ્રહ સુવિધાઓની સ્થાપનાથી ખરીદી કેન્દ્રો અને વાજબી ભાવની દુકાનો સુધીના અનાજના પરિવહન ખર્ચમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થશે.

પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS)

PACS એ દેશમાં ટૂંકાગાળાના સહકારી ધિરાણ (STCC) માળખાનું સૌથી નીચું સ્તર છે.

- જેનું નેતૃત્વ રાજ્ય સ્તરે સહકારી બેંકો (SCBs) દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- ક્રેડિટ SCBથી ડિસ્ટ્રિક્ટ સેન્ટ્રલ કો-ઓપરેટિવ બેંકો (DCCBs)માં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે, જે જિલ્લા સ્તરે કાર્ય કરે છે.
- જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકો PACS સાથે કામ કરે છે, તેઓ ખેડૂતો સાથે સીધી રીતે જોડાયેલા છે.
- પ્રથમ ‘પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળી’ (Primary Agricultural Credit Societies)ની સ્થાપના વર્ષ 1904માં કરવામાં આવી હતી.
- તે ટૂંકાગાળાની લોન આપવા સાથે સંકળાયેલ છે.
- જે ખેડૂતોને પાક ચક્રની શરૂઆતમાં તેમની કૃષિ જરૂરિયાતો માટે ધિરાણ પૂરું પાડે છે.
- કેન્દ્રીય બજેટ 2023-24માં આગામી પાંચ વર્ષમાં 63,000 PACSના કોમ્પ્યુટરાઈઝેશન માટે રૂ. 2,516 કરોડની જાહેરાત કરવામાં આવી છે.

- જે તેમની કામગીરીમાં વધુ પારદર્શિતા અને જવાબદારી લાવવા અને તેમને તેમના વ્યવસાયમાં વૈવિધ્ય લાવવા અને વધુ પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા સક્ષમ બનાવવાના હેતુ સાથે છે.

- નોંધ:** (1) કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા 'સહકાર સે સમૃદ્ધિ' વિઝનને સાકાર કરવા અને સહકારી ચળવળને મજબૂત બનાવવા માટે વર્ષ 2021માં 'સહકાર મંત્રાલય'ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- (2) સહકાર મંત્રાલયના પ્રથમ અને વર્તમાન મંત્રી શ્રી અમિતભાઈ શાહ છે.

PSI એ માત્ર મારું સપનું નહિ રહે, હવે હકીકત બનશે

TARGET

2 STAR

RECORDED BATCH

75% DISCOUNT

કોર્સની વિશેષતા :

- ★ ફ્રી GCERT-NCERT અને Mind Map
- ★ દરેક વિષયના અપડેટ્સ પુરતા વિડીયો
- ★ નિષ્ણાતો દ્વારા તૈયાર કરેલા મોક પેપર
- ★ All e-Books ફ્રી

FREE MOCK TEST

~~10000/-~~

2499/-

590+ VIDEO

6 MONTHS
VALIDITY

~~16000/-~~

3999/-

590+ VIDEO

12 MONTHS
VALIDITY

WITHOUT MATERIAL

ICE®
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

iceonline એપ ડાઉનલોડ કરો

Google Play

Download on the
App Store

BUY NOW

1. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 'આક્રમણનો ભોગ બનેલા નિર્દોષ બાળકોના આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 2 જૂન (B) 3 જૂન (C) 4 જૂન (D) 5 જૂન

(C)

2. તાજેતરમાં કેન્દ્રીય કેબિનેટે આશરે રૂ. 1 લાખ કરોડના ખર્ચ સાથે 'સહકારી ક્ષેત્રમાં વિશ્વની સૌથી મોટી અનાજ સંગ્રહ યોજના' સ્થાપવા માટે તેની મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આ યોજના વિશે નીચેના વિધાન પર વિચાર કરો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

- આ યોજના ખાદ્ય સુરક્ષાને મજબૂત કરવા, બગાડ ઘટાડવા અને ખેડૂતોને સશક્તિકરણ કરવા પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળીઓ (PACS)ના સ્તરે ગોડાઉન અને અન્ય કૃષિ સંબંધિત માળખાના નિર્માણ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
- આ પરિવર્તનકારી યોજનાનો ઉદ્દેશ ભારતમાં કૃષિ સંગ્રહ સુવિધાઓ સંબંધિત માળખાકીય ખાદ્યને પહોંચી વળવા માટે હાલમાં ત્રણ મંત્રાલયો દ્વારા ચલાવવામાં આવી રહેલી બાર યોજનાઓને એકીકૃત કરવાનો છે.
- સહકાર મંત્રાલય ઓછામાં ઓછા 10 પસંદ કરેલા જિલ્લાઓમાં એક પાયલોટ પ્રોજેક્ટ અમલમાં મુકશે.
- આ યોજના અંતર્ગત સહકાર મંત્રાલયની અધ્યક્ષતામાં એક આંતર-મંત્રાલય સમિતિ (IMC)ની રચના કરવામાં આવશે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (A) ફક્ત 1, 2 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3
(C) 1, 2, 3 અને 4 (D) ફક્ત 1, 3 અને 4

(D)

3. નીચેના નિવેદનો ધ્યાનમાં લો :

- પ્રાથમિક કૃષિ ધિરાણ મંડળી (PACS) તેના સભ્યોને લાંબાગાળાની લોન આપે છે.
- PACS એ દેશમાં ટૂંકાગાળાના સહકારી ધિરાણ (STCC) માળખાનું સૌથી નીચું સ્તર છે, જેનું નેતૃત્વ રાજ્ય સ્તરે રાજ્ય સહકારી બેંકો (SCB) દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- પ્રથમ PACSની સ્થાપના વર્ષ 1904માં કરવામાં આવી હતી.

ઉપરોક્તમાંથી કયું નિવેદન સાચું છે ?

- (A) માત્ર 2 અને 3 (B) માત્ર 1 અને 2 (C) માત્ર 3 (D) માત્ર 2

(A)

05 JUNE, 2023 MONDAY

દિવસ મહિમા : 05 જૂન, વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ (World Environment Day)

પર્યાવરણના સંરક્ષણ અને સુરક્ષા માટે સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 5 જૂનના રોજ 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ને –
 - (1) ECO Day અથવા તો
 - (2) WED તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- જેમાં WEDનું પૂરું નામ 'World Environment Day' છે.
- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા સૌપ્રથમ 1972માં સ્ટોકહોમ કોન્ફરન્સમાં 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણીની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.
- આ અંતર્ગત 5 જૂન, 1974ના રોજ પ્રથમ 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.
- 1974માં યોજાયેલા પ્રથમ 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની થીમ 'Only One Earth' (એટલે કે ફક્ત એક જ પૃથ્વી) હતી.

વર્ષ 2023ની થીમ

વર્ષ 2023ની વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની થીમ 'Solutions to Plastic Pollution' છે.

- આ થીમ UNEP એટલે કે 'United Nations Environment Programme' દ્વારા જાહેર કરવામાં આવી છે.
- દર વર્ષે વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની ઉજવણી ચોક્કસ થીમ અને સ્લોગન સાથે કરવામાં આવે છે જે તે સમયની મુખ્ય પર્યાવરણીય ચિંતાનો ઉલ્લેખ કરે છે.

વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની થીમ

ક્રમ	વર્ષ	થીમ
1	2023	Solutions to Plastic Pollution
2	2022	Only One Earth
3	2021	Ecosystem Restoration
4	2020	Biodiversity
5	2019	Air Pollution
6	2018	Beat Plastic Pollution

વર્ષ 2023નો યજમાન દેશ

વર્ષ 1987થી 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણી જુદા-જુદા દેશોના યજમાન પદ હેઠળ કરવામાં આવે છે.

- આ અંતર્ગત વર્ષ 2023ના 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણીનો યજમાન દેશ કોટ ડી' આઈવર છે.
- નોંધનીય છે કે વર્ષ 2023માં વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસનું આયોજન નેધરલેન્ડ સાથેની ભાગીદારીમાં કોટ ડી' આઈવર(Cote d' Ivoire) દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.
- આ વર્ષે વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની 50મી વર્ષગાંઠ છે.

'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણીના યજમાન દેશ

ક્રમ	વર્ષ	યજમાન દેશ
1	2023	કોટ ડી' આઈવર (નેધરલેન્ડ સાથેની ભાગીદારીમાં)
2	2022	સ્વીડન
3	2021	પાકિસ્તાન
4	2020	કોલમ્બિયા (તથા જર્મની)
5	2019	ચીન
6	2018	ભારત
7	2017	કેનેડા

વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી અંબાજી ખાતે કરવામાં આવી

5 જૂન, 2023ના રોજ 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ગુજરાતમાં રાજ્ય કક્ષાની ઉજવણી અંબાજી ખાતે કરવામાં આવી હતી.

- આ અંતર્ગત મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે આદ્યશક્તિ ધામ અંબાજી ખાતે વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની રાજ્ય કક્ષાની ઉજવણીમાં સહભાગી થતા પર્યાવરણ પ્રિય લાઈફ સ્ટાઈલ અપનાવીને તથા વૃક્ષોના જતન-સંવર્ધનથી ગ્રીન ક્વર વધારવાનું પ્રેરક આહવાન કર્યું છે.
- આ કાર્યક્રમમાં મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે ગ્રીન અંબાજી પ્રોજેક્ટ અન્વયે વન વિભાગે ગબ્બર પર્વત નજીક મીયાવાકી પદ્ધતિથી તૈયાર કરેલા 10,000 રોપાઓના વન ક્વચનું લોકાર્પણ કર્યું હતું.
- તેમણે ગુજરાતમાં ગ્રીન ક્વરની વૃદ્ધિ સાથે વૃક્ષચ્છાદિત વિસ્તારોમાં વધારો કરવા સમગ્ર રાજ્યમાં 82 સ્થળોએ 100 હેક્ટરમાં 10 લાખ વૃક્ષોના આવા વન ક્વચની નેમ દર્શાવી છે.
- આ ઉપરાંત તેમણે જણાવ્યું કે ગયા વર્ષે વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસથી રાજ્યમાં નમો વડ વન યોજના થકી 82 સ્થળોએ 75 વડ વૃક્ષોના વાવેતરને વ્યાપક લોકપ્રતિસાદ મળ્યો છે.
- આ પ્રસંગે વન વિભાગ દ્વારા લોકોને વાવેતર માટે રોપાઓ સરળતાથી નજીકના સ્થળે મળી રહે તે માટે OR કોડ પણ લોન્ચ કર્યો હતો.
- દરિયાઈ ખારાશ વધતી અટકાવવા વડાપ્રધાનશ્રીના દષ્ટિવંત નેતૃત્વમાં 'મિષ્ટી' પ્રોજેક્ટ અન્વયે ગુજરાતમાં 11 જિલ્લામાં 25 સ્થળો સહિત દેશભરમાં 75 સ્થળોએ મેન્ગ્રુવ વાવેતર માટે આ વર્ષના પર્યાવરણ દિવસથી લોકજાગૃતિ જગાવવામાં આવી રહી છે.

વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ પર ભારતનું ઈ-કુકિંગ પરિવર્તન

વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની 50મી વર્ષગાંઠ નિમિત્તે આંતરરાષ્ટ્રીય બિન-સરકારી સંસ્થા બ્યુરો ઓફ એનર્જી એફિશિયન્સી (BEE) અને સહયોગી લેબલિંગ એન્ડ એપ્લાયન્સ સ્ટાન્ડર્ડ પ્રોગ્રામ (CLASP)એ નવી દિલ્હીમાં 'કોન્ફરન્સ ઓન કન્ઝ્યુમર-સેન્ટ્રીક એપ્રોચ ટુ ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઈ-કુકિંગ'નું આયોજન કર્યું હતું.

- આ કોન્ફરન્સનો ઉદ્દેશ્ય ભારતમાં ઊર્જા-કાર્યક્ષમ, સ્વચ્છ અને સસ્તું ઈ-કુકિંગ સોલ્યુશન્સની એક્સેસને વેગ આપવાનો છે.

ઈ-કુકિંગ

ઈ-કુકિંગમાં પરંપરાગત રસોઈ પદ્ધતિઓના સ્વચ્છ અને ઊર્જા-કાર્યક્ષમ વિકલ્પ તરીકે રસોઈ માટે વિદ્યુત ઉપકરણોનો ઉપયોગ સામેલ છે.

- તેમાં ઘરોમાં ઈલેક્ટ્રિક સ્ટોવ, ઈન્ડક્શન કૂકટોપ્સ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રિક રસોઈ ઉપકરણોને અપનાવવાનો સમાવેશ થાય છે.
- 24/7 પાવર એક્સેસની ભારતની સિદ્ધિ ઈ-કુકિંગ અપનાવવામાં મહત્વપૂર્ણ રહી છે.

- સૌભાગ્ય યોજનાએ લાખો ઘરોને વીજળી પૂરી પાડવા, વીજ કાપ દૂર કરવા અને વીજળી સાથે રસોઈ બનાવવા માટે અનુકૂળ વાતાવરણ બનાવવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી છે.
- જીવનશૈલી ફોર એન્વાયરમેન્ટ (LiFE) પહેલમાં ઈ-કુકિંગ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.
- નોંધનીય છે કે વર્ષ 2021માં COP 26માં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ LiFE પહેલ લોન્ચ કરી હતી.
- રસોઈ માટે સ્વચ્છ ઊર્જાનો વપરાશ એ ભારતની ઊર્જા પરિવર્તન યાત્રાનું એક આવશ્યક પાસું છે, જે મિશન લાઈફના લક્ષ્યોને અનુરૂપ છે.
- વિશ્વસનીય પાવર એક્સેસ સાથે ઈ-કુકિંગ ભારતીય કિચનનું ભવિષ્ય બનવા માટે અગ્રેસર છે.
- ઈલેક્ટ્રિક કુકિંગ ટેકનોલોજીની માપનીયતા અને પોષણક્ષમતા તેને શહેરી અને ગ્રામીણ બંને વિસ્તારો માટે એક સક્ષમ વિકલ્પ બનાવે છે.

ગોબરધન માટે સંકલિત નોંધણી પોર્ટલ શરૂ કરવામાં આવ્યું

કેન્દ્રીય જળ શક્તિ મંત્રીએ તાજેતરમાં ગોબરધન (GOBARDhan) માટે 'સંકલિત નોંધણી પોર્ટલ (UniFied Registration Portal)'નું અનાવરણ કર્યું હતું.

- જે ભારતમાં બાયોગેસ ક્ષેત્રને પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુથી એક અગ્રણી પહેલ છે.

પોર્ટલની મુખ્ય વિશેષતાઓ

જળ શક્તિ મંત્રાલયના પીવાના પાણી અને સ્વચ્છતા વિભાગ (DDWS)એ બાયોગેસ/કમ્પ્રેસ (CBG) પ્લાન્ટની સ્થાપનાની સુવિધા માટે આ પોર્ટલ વિકસાવ્યું છે.

- ગોબરધન માટેનું સંકલિત નોંધણી પોર્ટલ બાયોગેસ અથવા કમ્પ્રેસ બાયોગેસ (CBG) ક્ષેત્રમાં રોકાણની તકોનું મૂલ્યાંકન કરવા અને સહભાગિતા માટે કેન્દ્રીય પ્લેટફોર્મ તરીકે કામ કરે છે.
- તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સમગ્ર દેશમાં બાયોગેસ પ્લાન્ટ સ્થાપવાની પ્રક્રિયાને સરળ અને શ્રેષ્ઠ બનાવવાનો છે.

નોંધણી

ભારતમાં બાયોગેસ/CBG/બાયો સીએનજી પ્લાન્ટ સ્થાપવા ઈચ્છુક કોઈપણ સરકારી, સહકારી અથવા ખાનગી એન્ટિટી પોર્ટલમાં નોંધણી કરાવી શકે છે અને નોંધણી નંબર મેળવી શકે છે.

- નોંધણી નંબર ભારત સરકારના મંત્રાલયો અને વિભાગો તરફથી વિવિધ લાભો અને સહાય મેળવવા માટે સક્ષમ બનાવે છે.

- રાજ્યોને કેન્દ્ર સરકાર તરફથી વર્તમાન અને ભાવિ સહાય મેળવવા માટે પોર્ટલ પર તેમના CBG/બાયોગેસ પ્લાન્ટ ઓપરેટર્સની નોંધણીને પ્રાથમિકતા આપવાની સલાહ આપવામાં આવી છે.

લાભ

પોર્ટલનું લોન્ચિંગ સહકારી સંઘવાદને પ્રતિબિંબિત કરે છે, જેમાં કેન્દ્રીય મંત્રાલયો, કેન્દ્રીય અને રાજ્ય વિભાગોના હિતધારકો તેના વિકાસ અને તેનાતીમાં સહયોગ કરે છે.

- આ પોર્ટલ વ્યવસાય કરવાની સરળતા સુનિશ્ચિત કરે છે અને બાયોગેસ/CBG ક્ષેત્રમાં ખાનગી કંપનીઓ પાસેથી વધુ રોકાણ આકર્ષે છે.
- તે ભારતના ક્લાયમેટ એક્શન ધ્યેયો સાથે સંરેખિત છે જે સ્વચ્છ ઊર્જા, ગ્રામીણ રોજગાર, સુધારેલ આરોગ્ય પરિણામોને પ્રોત્સાહન આપે છે.
- આ સાથે તે ભારત સરકારના SDG અને મિશન LiFEમાં પણ યોગદાન આપે છે.
- કેન્દ્ર સરકારનો ઉદ્દેશ્ય બાયોમાસ મોબિલાઈઝેશન, ગ્રીડ પાર્ટિસિપેટિવ કનેક્ટિવિટી, ઓર્ગેનિક ફાર્મિંગ પ્રેક્ટિસ, સંશોધન અને વિકાસ તથા હિતધારકો સાથે સતત જોડાણ દ્વારા CBG/બાયોગેસ સપ્લાય ચેઈનને મજબૂત કરવાનો છે.

- નોંધ:** (1) [ગેલ્વેનાઈઝિંગ ઓર્ગેનિક બાયો-એગ્રો રિસોર્સીસ ધન \(GOBARDhan\)](#) એ ભારત સરકારના જળ શક્તિ મંત્રાલયની એક મહત્વપૂર્ણ પહેલ છે.
- (2) [વર્ષ 2018માં સરકારે સ્વચ્છ ભારત મિશન ગ્રામીણ તબક્કા II કાર્યક્રમ હેઠળ આ યોજનાને રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતા પ્રોજેક્ટ તરીકે શરૂ કરી હતી.](#)

ભારત અને નેપાળે ફૂકોટ કરનાલી હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટ માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા

નોંધપાત્ર સહયોગમાં [નેશનલ હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પાવર કોર્પોરેશન \(NHPC\)](#) અને [વિદ્યુત ઉત્પાદન કંપની લીમીટેડ \(VUCL\)](#) એ ફૂકોટ કરનાલી હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટ ([Phukot Karnali Hydroelectric Project](#))ના વિકાસ માટે પ્રારંભિક કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે.

- ફૂકોટ કરનાલી હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટમાં **480 મેગાવોટની** સ્થાપિત ક્ષમતા હોવાની અપેક્ષા છે.
- આ નોંધપાત્ર ક્ષમતા વાર્ષિક અંદાજે **2,448 GWh વીજળીનું** ઉત્પાદન કરવામાં સક્ષમ હશે.
- આ પ્રોજેક્ટનો ઉદ્દેશ્ય કરનાલી નદીના પ્રવાહને જળવિદ્યુત ઊર્જાનો ઉપયોગ કરવા અને પ્રદેશની ઊર્જા જરૂરિયાતોમાં યોગદાન આપવાનો છે.
- ફૂકોટ કરનાલી પ્રોજેક્ટમાં ઘણી મુખ્ય વિશેષતા શામેલ છે જે તેની સફળ કામગીરી માટે જરૂરી છે.

- તેમાં 109 મીટર ઊંચો RCC ડેમ, એક ભૂગર્ભ પાવર હાઉસ અને 79 મેગાવોટનની ક્ષમતાવાળા 6 ટર્બાઈનનો સમાવેશ થાય છે.
- વધુમાં પ્રોજેક્ટમાં ન્યૂનતમ પર્યાવરણીય પ્રકાશનોનો ઉપયોગ કરીને અને 3 મેગાવોટની ક્ષમતાવાળા સપાટી પાવર હાઉસનો સમાવેશ કરવાની યોજના છે.
- ફૂકોટ કરનાલી પ્રોજેક્ટને પીકિંગ રન-ઓફ-રિવર (PRoR) પ્રકારની યોજના તરીકે ડિઝાઈન કરવામાં આવી છે.
- આ યોજના ઉચ્ચ-પ્રવાહના સમયગાળા દરમિયાન પાણીનો સંગ્રહ કરીને ટોચની માંગના સમયગાળા દરમિયાન તેને છોડવા દ્વારા નદીના પ્રવાહની વિવિધતાનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવાની મંજૂરી આપે છે.
- કરનાલી નદીના વહેણ દ્વારા ફૂકોટ કરનાલી પ્રોજેક્ટના વીજ ઉત્પાદનમાં સરળતા રહેશે.

- નોંધ:** (1) NHPC મિનીરલ દરજ્જો ધરાવતું અગ્રણી સરકારી એન્ટરપ્રાઈઝ, હાઈડ્રોઈલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટના વિકાસમાં કુશળતા ધરાવે છે.
- (2) તેનાથી વિપરિત VUCL નેપાળમાં જાહેર અને ખાનગી ક્ષેત્રો વચ્ચેના સરકારના મોડલ હેઠળ કાર્યરત નોંધપાત્ર હાઈડ્રોપાવર પ્રોજેક્ટ વિકસાવવા, બાંધવા, માલિકી બનાવવા અને સંચાલિત કરવાની જવાબદારી છે.

ICERAJK ભરતીમાં હરહંમેશ સર્વશ્રેષ્ઠ પરિણામ આપતી સંસ્થા

કોન્સ્ટેબલ

— નવી બેચ —

ફ્રી 7 દિવસ ડેમો લેક્ચર

15-06-2023, ગુરુવાર

15-06-2023 સુધીમાં એડમિશન લેનારને **10% DISCOUNT**

ફ્રી ONLINE APPLICATION COURSE | ડિજિટલ ટ્રેનિંગ | પરીક્ષાલક્ષી સંપૂર્ણ મટીરીયલ્સ અને બુક્સ

ફ્રી રજીસ્ટ્રેશન માટે અત્યારે જ Call કરો **93280-01110** | **OFFLINE રાજકોટ** | **ICERAJK** INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

1. સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 5 જૂનના રોજ કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) વિશ્વ વન દિવસ (B) વિશ્વ વન્યપ્રાણી દિવસ
(C) વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય

(C)

2. 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 1 જૂન (B) 2 જૂન (C) 5 જૂન (D) 7 જૂન

(C)

3. UNEP દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી વર્ષ 2023ની 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની થીમ શું છે ?

- (A) Only one Earth (B) Air Pollution
(C) Solutions to Plastic Pollution (D) A tree or Peace

(C)

4. 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયું/કયા વિધાનો સાચા છે ?

- તેને ECO Day અથવા તો WED તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા સૌપ્રથમ 1972માં તેની ઉજવણીની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી.
- સૌપ્રથમ 5 જૂન, 1974ના રોજ તેની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.
- પ્રથમ વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની થીમ 'Only one Earth' હતી.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (A) 1, 2, 3 અને 4 (B) ફક્ત 1, 2 અને 3 (C) ફક્ત 2 અને 3 (D) ફક્ત 2 અને 4

(A)

5. વર્ષ 2023નો 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ઉજવણીનો યજમાન દેશ કયો છે ?

- (A) કંબોડિયા (B) કોટ ડી'આઈવર (C) મોઝોમ્બિક (D) ઝામ્બિયા

(B)

6. 5 જૂન, 2023ના રોજ 'વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસ'ની ગુજરાતમાં રાજ્યકક્ષાની ઉજવણી ક્યાં કરવામાં આવી હતી ?

- (A) નવસારી (B) આહવા (C) અંબાજી (D) ઈડર

(C)

7. વિશ્વ પર્યાવરણ દિવસની 50મી વર્ષગાંઠ નિમિત્તે BEE અને CLASPએ કયા સ્થળે 'કો-ફરન્સ ઓન કન્ઝ્યુમર-સેન્ટ્રીક એપ્રોચ ટુ ટ્રાન્સફોર્મિંગ ઈ-કુકિંગ'નું આયોજન કર્યું હતું ?

- (A) મુંબઈ (B) નવી દિલ્હી
(C) જયપુર (D) વિશાખાપટ્ટનમ

(B)

8. તાજેતરમાં ગોબરધન (GOBARDhan) માટે 'સંકલિત નોંધણી પોર્ટલ' (Unified Registration Portal)નું અનાવરણ કર્યું હતું. આ પોર્ટલ સંદર્ભે નીચેના વિધાન પર વિચાર કરો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

- (A) જળશક્તિ મંત્રાલયના પીવાના પાણી અને સ્વચ્છતા વિભાગ (DDWS)એ બાયોગેસ/કમ્પ્રેસ (CBG) પ્લાન્ટની સુવિધા માટે આ પોર્ટલ વિકસાવ્યું છે.
(B) આ પોર્ટલમાં તમામ રાજ્યોના ઈલેક્ટ્રિસિટી બિલ પે કરવાની પણ સુવિધા છે.
(C) (A) અને (B) બંને સાચા
(D) (A) અને (B) બંને ખોટા

(A)

9. તાજેતરમાં કયા બે દેશો 'ફૂકોટ કરનાલી હાઈડ્રોઈલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટ' માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?

- (A) ભારત-બાંગ્લાદેશ (B) ભારત-નેપાળ
(C) ભારત-મ્યાનમાર (D) ભારત-ઈન્ડોનેશિયા

(B)

Recorded
Batch

**HIGH
COURT
ASSISTANT**
Prelims

FREE

PPT | E-BOOKS
QUESTION MCQ (PDF)

₹ **799** /-
2 MONTHS VALIDITY

**HIGH
COURT
PEON**

FREE

PPT | E-BOOKS
QUESTION MCQ (PDF)

₹ **499** /-
3 MONTHS VALIDITY

06 JUNE, 2023 TUESDAY

દિવસ મહિમા : 6 જૂન, રશિયન ભાષા દિવસ (Russian Language Day)

રાજદ્રોહના કાયદા પર લો કમિશનનો રિપોર્ટ જાહેર

ભારતના કાયદા પંચે તાજેતરમાં રાજદ્રોહના કાયદામાં મોટા સુધારાની દરખાસ્ત કરી છે.

- જેનો હેતુ સ્પષ્ટતા સુનિશ્ચિત કરવા અને બંધારણીય અધિકારોનું રક્ષણ કરવા સાથે કથિત દુરુપયોગને રોકવાનો છે.
- નોંધનીય છે કે ગૃહ મંત્રાલયે કાયદા પંચને વર્ષ 2016માં એક પત્ર દ્વારા IPC કલમ 124Aના ઉપયોગની તપાસ કરવા અને સુધારાનો પ્રસ્તાવ મૂકવા વિનંતી કરી હતી.
- લો કમિશનનો રિપોર્ટ હાઈલેટ કરે છે કે ગેરકાનૂની પ્રવૃત્તિઓ (નિવારણ) અધિનિયમ (UAPA) અને રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા અધિનિયમ (NSA) જેવા કાયદાનું અસ્તિત્વ કલમ 124Aમાં ઉલ્લેખિત ગુનાના તમામ પાસાઓને આવરી લેતું નથી.

કાયદાપંચની ભલામણો

કલમ 124Aની જાળવણી

પંચની દલીલ છે કે માત્ર અન્ય દેશોની કાર્યવાહીના આધારે કલમ 124 રદ કરવાથી ભારતની અનોખી વાસ્તવિકતાઓની અવગણના થશે.

- તે ભારપૂર્વક જણાવે છે કે કાયદાનું વસાહતી મૂળ આપમેળે તેને રદ કરવાની બાહેધરી આપતું નથી.
- અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે ભારતીય કાયદાકીય વ્યવસ્થા સંપૂર્ણ સંસ્થાનવાદી પ્રભાવ ધરાવે છે.

ફેરફાર અને સુરક્ષા

આયોગે કલમ 124માં એક પ્રક્રિયાગત સુરક્ષાનો સમાવેશ કર્યો છે, જેમાં રાજદ્રોહ માટે FIR નોંધતા પહેલાં ઈન્સ્પેક્ટરના રેન્કના પોલીસ અધિકારી દ્વારા પ્રારંભિક તપાસની જરૂર છે.

- અધિકારીના રિપોર્ટના આધારે કેન્દ્ર કે રાજ્ય સરકારની પરવાનગી જરૂરી રહેશે નહીં
- તે કલમ 124Aના ઉપયોગ સામે પ્રક્રિયાગત સુરક્ષા માટે સમાન સંહિતાની કલમ 154ની જોગવાઈ તરીકે ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, 1973ની કલમ 196(3) જેવી જોગવાઈનો સમાવેશ કરવાની દરખાસ્ત કરે છે.
- કમિશન કલમ 124Aમાં સુધારો કરવાનું સૂચન કરે છે કે તે વ્યક્તિઓને ‘હિંસા ઉશ્કેરવાની અથવા જાહેર અવ્યવસ્થા ઊભી કરવાની વૃત્તિ સાથે’ સજા કરે છે.

સજાની વૃદ્ધિ

રિપોર્ટમાં રાજદ્રોહ માટે જેલની સજા મહત્તમ 7 વર્ષ અથવા આજીવન કેદ સુધી વધારવાનો પ્રસ્તાવ છે.

- હાલમાં આ ગુનામાં ત્રણ વર્ષ સુધીની સજા અથવા આજીવન કેદની સજા છે.

રાજદ્રોહ કાયદાની પૃષ્ઠભૂમિ

17મી સદીમાં ઈંગ્લેન્ડમાં રાજદ્રોહના કાયદા હંમેશા ઘડવામાં આવતા હતા; ત્યારે સંસદ સભ્યોનું એવું માનવું હતું કે સરકારના સારા અભિપ્રાયોને જ પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ, કારણ કે સરકારના નકારાત્મક વિચારો સરકાર અને રાજાશાહી માટે નુકસાનકારક હોઈ શકે છે.

- આ કાયદો મૂળરૂપે બ્રિટિશ ઈતિહાસકાર—રાજકારણી થોમસ મેકોલેએ વર્ષ 1837માં ઘડ્યો હતો.
- પરંતુ આ જોગવાઈને વર્ષ 1860માં ભારતીય દંડ સંહિતા (IPC)માં સમાવવામાં આવી ન હતી.
- જોકે, વર્ષ 1870માં, જ્યારે આવા ગુનાઓ સાથે વ્યાવહાર કરવા માટે કાયદાની જરૂરિયાત અનુભવાઈ ત્યારે સર જેમ્સ સ્ટીફન દ્વારા એક સુધારો રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.
- અને તેના દ્વારા ભારતીય દંડ સંહિતા (IPC)માં કલમ 124(A) ઉમેરવામાં આવી હતી.
- અસંમતિના કોઈપણ અવાજને દબાવવા માટે તે સમયે ઘડવામાં આવેલા ઘણા કઠોર કાયદાઓમાંનો તે એક હતો.
- આ કાયદાનો ઉપયોગ બ્રિટિશ અધિકારીઓએ મહાત્મા ગાંધીજી અને શ્રી બાલ ગંગાધર તિલક જેવા અગ્રણી નેતાઓની ધરપકડ કરવા અને તેમના અવાજને દબાવવા માટે પણ કરવામાં આવ્યો હતો.
- વર્તમાનમાં ભારતીય દંડ સંહિતા (IPC)ની કલમ 124(A) હેઠળ દેશદ્રોહ એ ગુનો બને છે.

IPCની કલમ-124(A)

કલમ-124(A) : રાજદ્રોહ

- જે કોઈ વ્યક્તિ, બોલેલા કે લખેલા શબ્દો વડે, ચિન્હો વડે અથવા જોઈ શકાય તેવી નિશાનીઓ વડે, કે અન્ય રીતે ભારતમાં કાયદાથી સ્થપાયેલી સરકાર પ્રત્યે ધિક્કાર અથવા તિરસ્કાર કે અનાદાર ઉત્પન્ન કરે અથવા તેમ કરવાની કોશિશ કરે અથવા તેના સામે બેદિલી ફેલાવે કે તેમ કરવાની કોશિશ કરે, તો તેને દંડ કરી શકાય તેવી આજીવન કેદની અથવા સાથે દંડ કરી શકાય તેવી ત્રણ વર્ષ સુધીની કેદની અથવા દંડની શિક્ષા કરવામાં આવશે.
- નોંધ : 'બેદિલી' શબ્દમાં બિન વફાદારી અને દુશ્માનાવાટની તમામ લાગણીઓનો સમાવેશ થાય છે.

INS વિક્રાંત પર પ્રથમ વાર MH-60R હેલિકોપ્ટર લેન્ડ

તાજેતરમાં ભારતીય નૌસેનાએ વધુ એક સિદ્ધિ મેળવી છે, સ્વદેશી વિમાનવાહક જહાજ INS વિક્રાંત પર પ્રથમવાર MH-60R હેલિકોપ્ટર લેન્ડ કરવામાં આવ્યું છે.

- આ ઉપલબ્ધી સાથે ભારતીય નૌસેનાની એન્ટિ-સબમરીન વોરફેર અને ફ્લીટ સપોર્ટ ક્ષમતામાં વધારો થયો છે.

MH-60R સીહોક હેલિકોપ્ટર

MH-60R (R એટલે ROMEO) Seahawk Helicopter એ અમેરિકાના Multimission Naval Helicopter (બહુઉદ્દેશીય નૌસેના હેલિકોપ્ટર) છે.

- આ હેલિકોપ્ટર વિશ્વનું સૌથી આધુનિક દરિયાઈ હેલિકોપ્ટર છે.
- અમેરિકાની ડિકેન્સ કંપની Lockheed Martin (લોકહીડ માર્ટિન) દ્વારા આ હેલિકોપ્ટરનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.
- નોંધનીય છે કે એપ્રિલ, 2019માં અમેરિકાએ ભારતને MH-60R સીહોક હેલિકોપ્ટર વેચવા મંજૂરી આપી હતી.
- તે એક ઓલ-વેધર હેલિકોપ્ટર છે જે અત્યાધુનિક એવિઓનિક્સ અને સેન્સર્સ સાથે બહુવિધ મિશનને સમર્થન આપવા માટે રચાયેલ છે.
- આ હેલિકોપ્ટરના મુખ્ય મિશન એન્ટિ-સબમરીન વોરફેર (ASW) અને એન્ટિ-સર્ફેસ વોરફેર (ASUW) છે.
- આ સમુદ્રી હેલિકોપ્ટરથી ભારતીય નૌસેનાની દરિયાઈ યુદ્ધ શક્તિમાં વધારો થશે.
- આ હેલિકોપ્ટર ભારતીય સુરક્ષા દળોને જમીન પરના તેમજ સબમરીન વિરોધી મિશનોને સફળતાથી અંજામ આપવામાં સક્ષમ બનાવશે. આ હેલિકોપ્ટર સમુદ્રમાં સબમરીન કે જહાજને તોડી પાડવા સક્ષમ છે.
- યુદ્ધ ઉપરાંત રેસ્ક્યૂ ઓપરેશન, માલની હેરફેર, સમુદ્ર પર ચાંપતી નજર રાખવા પેટ્રોલિંગ માટે, દુશ્મનની ઘુસણખોરી રોકવા તથા તેમના વાહનોને તોડી પાડવા માટે પણ આ હેલિકોપ્ટર ઉપયોગી છે.

INS વિક્રાંત

INS વિક્રાંતને 'સ્વદેશી વિમાન વાહક-1' (IAC-1) તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- આ જહાજનું નિર્માણ કેરળના કોચીમાં 'કોચિન શિપયાર્ડ' દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે.
- INS વિક્રાંત 262 મીટર લાંબુ અને 62 મીટર પહોળુ છે.
- તથા તેની ઊંચાઈ 59 મીટર છે.
- INS વિક્રાંતનું વજન લગભગ 40,000 ટન જેટલું છે.

- INS વિક્રાંતની ડિઝાઈન પર કામ વર્ષ 1999માં શરૂ થયું હતું અને તેનો પાયો ફેબ્રુઆરી 2009માં નખાયો હતો.
- તેમાં 2,300થી વધુ કમ્પાર્ટમેન્ટ્સ છે, જે લગભગ 1,700 લોકોના કૂ માટે રચાયેલ છે.
- આ ઉપરાંત મહિલા અધિકારીઓ માટે વિશિષ્ટ કેબિનનો સમાવેશ થાય છે.
- INS વિક્રાંતની મહત્તમ ઝડપ 28 નોટ્સ છે એટલે કે લગભગ 51 કિલોમીટર/કલાક.
- તેની સામાન્ય ઝડપ 18 નોટ્સ છે એટલે કે 33 કિલોમીટર પ્રતિકલાક છે. તથા 18 નોટ્સની ઝડપે 7500 નોટ્સની સહનશક્તિ ધરાવે છે.
- આ એરક્રાફ્ટ કેરિયરની વિમાનો લઈ જવાની ક્ષમતા અને તેમાં લાગેલા હથિયારો તેને દુનિયાના ખતરનાક યુદ્ધજહાજોમાં સામેલ કરે છે.
- ભારતીય નેવીના જણાવ્યા અનુસાર આ યુદ્ધ જહાજ એકવારમાં 30 એરક્રાફ્ટ લઈ જઈ શકે છે.
- તેમાં Mig-29K ફાઈટર જેટ્સની સાથે કામોવ-31 અર્લી વોર્નિંગ હેલિકોપ્ટર્સ, MH-60R મલ્ટી રોલ હેલિકોપ્ટર અને HAL દ્વારા નિર્મિત એડવાન્સ લાઈટ હેલિકોપ્ટર પણ સામેલ છે.
- આ ઉપરાંત નેવી માટે ભારતમાં નિર્મિત લાઈટ કોમ્બેટ એરક્રાફ્ટ-LCA તેજસ પણ આ કેરિયર પરથી સરળતાથી ઉડાન ભરી શકે છે.
- આ જહાજમાં વિમાનની કામગીરીને નિયંત્રિત કરવા માટે રનવે અને 'શોર્ટ ટ્રેક ઓફ એરેસ્ટ રિકવરી' સિસ્ટમ પણ ઉપલબ્ધ છે.
- તેનું આદર્શ વાક્ય 'જયમા સમ યુધિ સ્પર્ધા' છે. એટલે કે 'મારી સામે લડનારાઓને હું હરાવીશ'.
- તે સૌથી મોટું અને જટિલ યુદ્ધ જહાજ છે. જેને ભારતમાં પ્રથમ વખત ડિઝાઈન અને નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.
- આ સાથે, ભારત હવે એવા દેશોના સમુહમાં શામેલ થયો છે કે જે સ્વદેશી રીતે આવા વિમાન વાહક જહાજોની રચના, નિર્માણ અને સંકલન કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

- અમેરિકા, બ્રિટન, રશિયા, જાપાન, ઈટાલી અને ફ્રાન્સ જેવા દેશોમાં આવી ક્ષમતાઓ છે.

નોંધ: (1) વિમાન વાહક જહાજ એ એક યુદ્ધ જહાજ છે, જેની પ્રાથમિક કામગીરી વિમાનોને તેનાત કરવાની અને ઉતારવાની છે.

(2) INS વિક્રાંત નામ ભારતના પ્રથમ વિમાન વાહક જહાજ INS વિક્રાંતના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું છે, જે બ્રિટન પાસેથી ખરીદવામાં આવ્યું હતું. તથા તે વર્ષ 1997માં નિવૃત્ત થયું હતું.

(3) 100 MSME સહિત 550 જેટલી ભારતીય કંપનીઓએ આ યુદ્ધ જહાજના નિર્માણ માટે સેવાઓ પૂરી પાડી છે. તથા અસંખ્ય લોકોને સીધી રોજગારી મળી છે.

(4) INS વિક્રાંત 'Short Take off but Arrested Recovery Mechanism' (STOBAR) પર કામ કરે છે. તથા તે 4 જનરલ ઈલેક્ટ્રિક ગેસ ટર્બાઈન દ્વારા સંચાલિત છે.

INS વિક્રાંતનું મહત્વ

INS વિક્રાંત હિંદ મહાસાગર ક્ષેત્રમાં યુદ્ધ અને દરિયાઈ નિયંત્રણ ક્ષમતાઓને મજબૂત બનાવે છે.

- નૌકાદળમાં તેના સમાવેશ સાથે આ એરક્રાફ્ટ કેરિયર ભારતીય નૌકાદળને એક મુખ્ય મેરીટાઈમ મિલિટરી ફોર્સ અથવા 'બ્લુ વોટર ફોર્સ' તરીકે સ્થાપિત કરશે જે દૂરના દરિયામાં તેની શક્તિ દર્શાવવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.
- તે ખાસ કરીને હિંદ મહાસાગર ક્ષેત્રમાં 'શુદ્ધ સુરક્ષા પ્રદાતા' (Net Security Provider) તરીકે ભારતના ઉદભાવના દષ્ટિકોણથી મહત્વપૂર્ણ છે. જ્યાં તેનો મુકાબલો ચીન સાથે છે.
- તે વાયુસેનાની શક્તિને લાંબી શ્રેણી સાથે રજૂ કરીને એક અજોડ લશ્કરી સાધન તરીકે પણ કામ કરશે. જેમ કે હવાઈ અવરોધ, સપાટી યુદ્ધ, આક્રમક અને રક્ષણાત્મક કાઉન્ટર એર, એરિયલ એન્ટી સબમરીન યુદ્ધ અને હવાઈ હુમલાની પ્રારંભિક ચેતવણી સહિત.

વિશ્વના અન્ય મુખ્ય વિમાનવાહક જહાજ

ક્રમ	દેશ	વિમાન વાહક જહાજ
1	અમેરિકા	USS Gerald R Ford class
2	ચીન	Fujian (ફુજિયાન)
3	યુનાઈટેડ કિંગડમ	Queen Elizabeth Class
4	રશિયા	Admiral Kuznetsov
5	ફ્રાન્સ	Charles De Gaulle
6	ઈટાલી	Cavour

1. સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા 'રશિયન ભાષા દિવસ' તરીકે કયા દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

- (A) 5 જૂન (B) 6 જૂન (C) 7 જૂન (D) 8 જૂન (B)

2. તાજેતરમાં 'રાજદ્રોહ' સમાચારમાં રહ્યાં હતાં. આ રાજદ્રોહ અંગેના ગુનાની જોગવાઈ IPCની કઈ કલમમાં કરવામાં આવી છે ?

- (A) 121(A) (B) 122(A) (C) 123(A) (D) 124(A) (D)

3. તાજેતરમાં ભારતીય નૌસેનાએ INS વિક્રાંત પર નીચેનામાંથી કયું હેલિકોપ્ટર પ્રથમવાર લેન્ડ કર્યું હતું ?

- (A) MH-30R (ROMEIO) Seahawk (B) MH-40R (ROMEIO) Seahawk
(C) MH-50R (ROMEIO) Seahawk (D) MH-60R (ROMEIO) Seahawk (D)

4. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ MH-60R સીહોક હેલિકોપ્ટરના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયું/કયા વિધાનો સાચા છે ?

1. તે મલ્ટિમિશન અથવા તો મલ્ટિરોલ નેવલ હેલિકોપ્ટર છે.
2. અમેરિકાની લોકહીડ માર્ટિન નામની કંપની દ્વારા તેનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1 (B) 1 અને 2 બંને
(C) ફક્ત 2 (D) એકપણ નહીં (B)

5. ભારતનું પ્રથમ સ્વદેશી વિમાન વાહક જહાજ 'INS વિક્રાંત'નું આદર્શ વાક્ય શું છે ?

- (A) જયમા સમ યુધિ સ્પર્ધા (B) સત્યમ શિવમ સુંદરમ
(C) ધર્મો રક્ષતિ રક્ષિત (D) જ્ઞાનમ વિજ્ઞાનમ સહિતમ્ (A)

07 JUNE, 2023 WEDNESDAY

દિવસ મહિમા : 07 જૂન, વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ (World Food Safety Day)

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 7 જૂનના રોજ 'વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસની ઉજવણીનો ઉદ્દેશ વિશ્વમાં ફૂડ કટોકટી અંગે જાગૃતિ ફેલાવવાનો છે. જેથી અન્નજન્ય રોગોને કારણે થતા મૃત્યુ ઘટાડી શકાય.
- 7 જૂન, 2019ના રોજ પ્રથમ 'વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી.
- વર્ષ 2019માં જીનીવા કોન્ફરન્સ અને અદિસ અબાબા કોન્ફરન્સ (Addis Ababa Conferance) દ્વારા 'ખાદ્ય સુરક્ષાના ભવિષ્ય' પર કરવામાં આવેલ આહવાનને મજબૂત કરવા માટે આ દિવસ ઉજવવામાં આવે છે.
- વર્ષ 2023ના 'વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ'ની થીમ 'Food Standards Save Lives' છે.

- નોંધ: (1) 'વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ' 7 જૂનના રોજ ઉજવાય છે, જ્યારે 'વિશ્વ અન્ન દિવસ' (World Food Day)ની ઉજવણી દર વર્ષે 16 ઓક્ટોબરના રોજ કરવામાં આવે છે.
- (2) અદિસ અબાબા કોન્ફરન્સ ખાદ્ય સુરક્ષા પર પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ હતી. પરિષદમાં ટકાઉ વિકાસ લક્ષ્યો સુધી પહોંચવા માટેની પ્રાથમિકતાઓની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને પોષણ પર સંયુક્ત રાષ્ટ્રના દાયકાની ક્રિયાને પણ સમર્થન આપ્યું હતું.

ભારતની પ્રથમ લિથિયમ-આયન સેલ મેન્યુફેક્ચરિંગ ગીગાફેક્ટરી ગુજરાતમાં સ્થાપવામાં આવશે

2 જૂન, 2023ના રોજ માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ ગાંધીનગરમાં ગુજરાત સરકાર અને ટાટા ગ્રુપ વચ્ચે એક MoU કરવામાં આવ્યા હતા.

- લિથિયમ આયન સેલ મેન્યુફેક્ચરિંગ ગીગા ફેક્ટરીની સ્થાપના માટે ગુજરાત સરકાર અને ટાટા ગ્રુપ વચ્ચે ગાંધીનગરમાં MoU કરવામાં આવ્યા હતા.
- ટાટા ગ્રુપની પેટાકંપની ટાટા અગરતાસ એનર્જી સ્ટોરેજ સોલ્યુશન્સ પ્રાઈવેટ લિમિટેડના CEO અને ગુજરાત સરકારના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી સચિવ શ્રી વિજય નેહરાએ મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની હાજરીમાં આ MoU કર્યા હતાં.

- ભારતમાં પ્રથમ વખત લિથિયમ-આયન સેલના ઉત્પાદન માટે ગુજરાતમાં આ પ્રકારની ગીગા ફેક્ટરી કાર્યરત થશે.
- આ પ્લાન્ટમાં આશરે રૂ. 13,000 કરોડનું અંદાજિત પ્રારંભિક રોકાણ હશે અને તેની ઉત્પાદન ક્ષમતા 20 GWh હશે.
- તે 13000થી વધુ લોકો માટે પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ રોજગારીનું સર્જન કરશે.
- રાજ્ય સરકાર ઇલેક્ટ્રિક વાહનો(EV)ના ઉત્પાદનમાં વધારો કરીને અને કાર્બન ઉત્સર્જનમાં ઘટાડો કરીને કાર્બન મુક્ત, ઊર્જા-કાર્યક્રમ તથા સ્વચ્છ ઊર્જા ઉત્પાદન વધારવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.
- આ સંદર્ભમાં EVનો ઉપયોગ લિથિયમ-આયન બેટરી પર નિર્ભરતા વધારશે.
- ટાટા ગ્રુપના પ્લાન્ટની સ્થાપના સાથે ગુજરાત લિથિયમ આયન સેલ ઉત્પાદનમાં અગ્રણી રાજ્ય બનશે અને રાજ્યમાં બેટરી ઉત્પાદન ઈકો-સિસ્ટમ સ્થાપવામાં સહાય મેળવશે.
- નેટ શૂન્ય કાર્બન ઉત્સર્જનના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના વિઝનને હાંસલ કરવામાં ગુજરાતની નોંધપાત્ર પ્રગતિમાં 100 ટકા ઇલેક્ટ્રિક વાહન અપનાવવાની પ્રતિબદ્ધતા અને 2030 સુધીમાં કાર્બન ઉત્સર્જનમાં 50%નો નોંધપાત્ર ઘટાડો સામેલ છે.
- સાણંદમાં આ બેટરી અથવા સેલ પ્લાન્ટની સ્થાપના આ લક્ષ્યોને હાંસલ કરવામાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવશે.

ઓડિશામાં ટ્રેન અકસ્માત

તાજેતરમાં ઓડિશાના બાલાસોર જિલ્લામાં કોરોમંડલ એક્સપ્રેસ, બેંગલુરુ-હાવરા એક્સપ્રેસ અને માલગાડી વચ્ચે ટ્રીપલ અકસ્માત થયો હતો.

- આ દુઃખદ ઘટનામાં 288થી વધુ લોકોના મૃત્યુ થયા હતા અને અસંખ્ય લોકો ઈજાગ્રસ્ત થયા હતા.
- આ દુઃખદ ટ્રેન અકસ્માતે વિનાશક ઘટનાઓને રોકવા માટે અસરકારક સુરક્ષા પગલાંની તાત્કાલિક જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો.
- ટેકનિકલ ખામી અને સિગ્નલ ફેલ્યોરને કારણે દુર્ઘટના સર્જાઈ હોવાનું સામે આવ્યું છે. જોકે આ અહેવાલને લઈને સત્તાવાર નિવેદન બહાર પાડવામાં આવ્યું નથી.
- રેલવે સુરક્ષા કમિશનરને ટ્રેન અકસ્માતની તપાસની જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે.
- આ ઘટનાએ કવચ સિસ્ટમ પર પણ ધ્યાન દોર્યું છે, જેનો હેતુ ભારતમાં રેલવે સલામતી વધારવાનો છે.
- જોકે ઓડિશા રૂટ પર કવચ સિસ્ટમ લાગુ કરવામાં આવી નથી.

Derailment in Indian Railways Report

ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ (CAG) દ્વારા વર્ષ 2022માં 'ભારતીય રેલવેમાં પાટા પરથી ઉતરી જવું' (Derailment in Indian Railways Report) નામનો એક રિપોર્ટ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.

- રિપોર્ટમાં ઘણી ખામીઓ ઓળખવામાં આવી છે અને રેલવેની સલામતી સુધારવા માટે ઘણી ભલામણો આપવામાં આવી છે.
- CAG રિપોર્ટ દર્શાવે છે કે 2017-18 અને 2020-21ની વચ્ચે લગભગ 75% પરિણામી ટ્રેન અકસ્માતો પાટા પરથી ઉતરી જવાને કારણે થયા હતા.
- 217 પરિણામી ટ્રેન અકસ્માતોમાંથી, 163 (લગભગ 75%) પાટા પરથી ઉતરી જવાને કારણે થયા હતા.
- ટ્રેન અકસ્માતોના અન્ય કારણોમાં ટ્રેનોમાં આગ (20 અકસ્માતો), માનવરહિત લેવલ-કોસિંગ પર અકસ્માતો (13 અકસ્માતો), અથડામણ (11 અકસ્માતો), માનવ લેવલ કોસિંગ પર અકસ્માતો (8 અકસ્માતો) અને પરચુરણ ઘટનાઓ (2 અકસ્માતો)નો સમાવેશ થાય છે.
- તપાસના અહેવાલોના વિશ્લેષણમાં 16 ઝોનલ રેલવે અને 32 વિભાગોમાં પાટા પરથી ઉતરી જવા માટે ફાળો આપતા 23 પરિબળો બહાર આવ્યા છે.
- પાટા પરથી ઉતરી જવા માટે જવાબદાર મુખ્ય પરિબળો ટ્રેકની જાળવણી (167 કેસો) સાથે સંબંધિત હતું.
- અહેવાલમાં નબળા ડ્રાઈવિંગ અને ઓવર સ્પીડિંગની ભૂમિકા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો.
- CAGએ 1 લાખ કરોડ રૂપિયાના ભંડોળ સાથે અકસ્માતોને રોકવા માટે રેલ નેટવર્ક પર સલામતીના પગલાંને મજબૂત કરવા માટે વર્ષ 2017-18માં સ્થાપિત રાષ્ટ્રીય રેલ સંરક્ષા કોષ (RRSK)ની કામગીરીનું પણ વિશ્લેષણ કર્યું હતું.
- આ ઉપરાંત કેગના અહેવાલમાં અકસ્માતની તપાસ હાથ ધરવા અને તેને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે નિર્ધારિત સમયમર્યાદાનું કડક પાલન કરવાની ભલામણ કરવામાં આવી હતી.

કવચ (Kavach)

કવચ એ સ્વદેશી રીતે વિકસિત સિસ્ટમ છે જે ટ્રેનો વચ્ચે અથડામણ અટકાવે છે.

- તેને 'Train Collision Avoidance System' (TCAS) (ટ્રેન અથડામણ ટાળવાની સિસ્ટમ) અથવા Aramour તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- તે 2012થી વિકસાવવામાં આવી રહ્યું છે અને તેનું પ્રથમ પરીક્ષણ 2016માં હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ માર્ચ 2022માં પણ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- તે રિસર્ચ એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ ઓર્ગેનાઈઝેશન (RDSO) દ્વારા ભારતીય ઉદ્યોગ સાથે મળીને સ્વદેશી રીતે વિકસિત ઓટોમેટિક ટ્રેન પ્રોટેક્શન (ATP) સિસ્ટમ છે.

- સિકંદરાબાદ, તેલંગાણામાં ઈન્ડિયન રેલવે ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સિગ્નલ એન્જિનિયરિંગ એન્ડ ટેલિકમ્યુનિકેશન્સ (IRISET) કવચ માટે 'સેન્ટર ઓફ એક્સેલન્સ'નું આયોજન કરે છે.

કવચ કેવી રીતે કામ કરે છે ?

તે ઈલેક્ટ્રોનિક ઘટકો અને રેડિયો ફ્રીક્વન્સી

આઈડેન્ટિફિકેશન (RFID) ઉપકરણોનો

સમૂહ છે જે લોકોમોટિવ્સ અને સિગ્નલિંગ સિસ્ટમ

તેમજ ટ્રેક્સમાં સ્થાપિત થયેલ છે.

- તે ટ્રેનની બ્રેકને નિયંત્રિત કરવા અને ડ્રાઈવરોને ચેતવણી આપવા માટે અલ્ટ્રા હાઈ રેડિયો

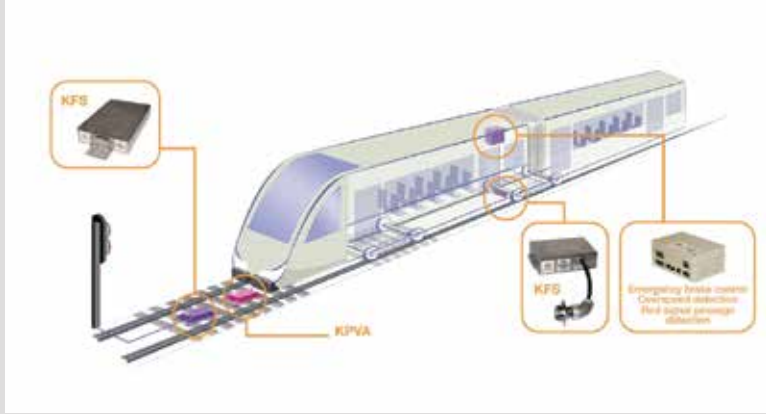
ફ્રીક્વન્સીનો ઉપયોગ કરીને એકબીજા સાથે સંપર્ક કરે છે. આ બધું એક પ્રોગ્રામ પર આધારિત હોય છે.

- TCAS અથવા કવચમાં યુરોપિયન ટ્રેન પ્રોટેક્શન એન્ડ વોર્નિંગ સિસ્ટમ, ઈન્ડિજિનસ એન્ટી કોલિઝન ડિવાઈસ જેવા મુખ્ય પરીક્ષણ ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે.
- તેમાં ભવિષ્યમાં હાઈ-ટેક યુરોપિયન ટ્રેન કન્ટ્રોલ સિસ્ટમ લેવલ-2 જેવી સુવિધાઓ પણ હશે.
- કવચનું વર્તમાન સ્વરૂપ 'સેફ્ટી ઈન્ટિગ્રિટી લેવલ (Safety Integrity Level-SIL) 4' નામના ઉચ્ચતમ સ્તરના સલામતી અને વિશ્વસનીયતા ધોરણોનું પાલન કરે છે.
- જો લોકો-પાયલોટ લાલ સિગ્નલ તોડે છે તથા ખાસ કરીને જ્યારે ટ્રેનો એકબીજાની સામે સમાન લાઈન પર હોય ત્યારે આ કવચ સિસ્ટમ અકસ્માતને રોકવા આપોઆપ બ્રેક્સ લાગુ કરશે.

રેલવે સુરક્ષા કમિશન

ઓડિશાની દુઃખદ ટ્રેન અકસ્માત ઘટનાની તપાસ રેલવે સુરક્ષા આયોગ અથવા કમિશન ઓફ રેલવે સેફ્ટી (CRS), દક્ષિણ-પૂર્વ ક્ષેત્ર દ્વારા કરવામાં આવી રહી છે.

- કમિશન ઓફ રેલવે સેફ્ટી (CRS) એક સરકારી સંસ્થા છે જે દેશમાં રેલવે સેફ્ટી ઓથોરિટી તરીકે કામ કરે છે.
- તે રેલવે અધિનિયમ, 1989માં નિર્દિષ્ટ સુપરવાઈઝરી, પૂછપરછ અને સલાહકાર કાર્યો સાથે રેલ મુસાફરી અને કામગીરી જેવી સલામતી બાબતો સાથે વ્યવાહાર કરે છે.
- તેનું મુખ્ય મથક ઉત્તરપ્રદેશના લખનૌમાં સ્થિત છે.
- તે રેલવે મંત્રાલયને બદલે નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલયના વહીવટી નિયંત્રણ હેઠળ આવે છે.

1. 'વિશ્વ અન્ન સુરક્ષા દિવસ' અથવા તો 'વર્લ્ડ ફૂડ સેફ્ટી દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?
(A) 5 જૂન (B) 6 જૂન (C) 7 જૂન (D) 8 જૂન (C)
2. 'વિશ્વ અન્ન દિવસ' અથવા તો 'વર્લ્ડ ફૂડ ડે' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?
(A) 7 જૂન (B) 7 માર્ચ (C) 16 ઓક્ટોબર (D) 16 નવેમ્બર (C)
3. ભારતની પ્રથમ લિથિયમ-આયન સેલ મેન્યુફેક્ચરિંગ ગીગાફેક્ટરી કયા રાજ્યમાં સ્થપાશે ?
(A) ગુજરાત (B) રાજસ્થાન (C) મધ્યપ્રદેશ (D) ઝારખંડ (A)
4. ગુજરાતમાં લિથિયમ-આયન સેલ મેન્યુફેક્ચરિંગ ગીગાફેક્ટરી સ્થાપવા માટે તાજેતરમાં ગુજરાત સરકાર અને કોની વચ્ચે MoU થયા હતા ?
(A) ટાટા ગ્રુપ (B) અદાણી (C) CVC ગ્રુપ (D) રિલાયન્સ ગ્રુપ (A)
5. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'કવચ' શું છે ?
(A) બે સીટર ભારતીય એરફોર્સનું એરક્રાફ્ટ
(B) યુકેનના બે ક્ષેત્રીય પ્રદેશોનું સંગઠન
(C) વૃદ્ધો માટે શરૂ કરવામાં આવેલ વીમા યોજના
(D) ઓટોમેટિક ટ્રેન પ્રોટેક્શન સિસ્ટમ (D)

કોન્સ્ટેબલ નવી બેંચ

પોલીસ ભરતીની સર્વશ્રેષ્ઠ ફેકલ્ટી ટીમ સાથે
ખાખીનું સપનું સાકાર કરો

15-06-2023
ગુરુવાર

04:00 Pm To
06:00 Pm

મૌલિક સર
ભારતનું બંધારણ

જીમિત સર
કમ્પ્યુટર

કુલદીપ સર
ઈતિહાસ

દિશાંત સર
ગુજ. જિલ્લા, ગુજ. ભૂગોળ
ભારત/ગુજ. સાંસ્કૃતિક વારસો

હર્ષિત સર
કરંટ અફર્સ

પ્રવીણ સર
ગણિત

કેતન સર
ભૂગોળ

ધારા મેડમ
કાયદો

ગૌરવ સર
રિઝનિંગ

હિરેન સર
પર્યાવરણ

15-06-2023 સુધીમાં
એડમિશન લેનારને

10%
DISCOUNT

ફ્રી રજીસ્ટ્રેશન માટે અત્યારે જ Call કરો
93280-01110

OFFLINE

રાજકોટ

દિવસ મહિમા : 08 જૂન, (1) વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ (World Oceans Day)

(2) વિશ્વ બ્રેઈન ટ્યૂમર દિવસ (World Brain Tumor Day)

વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષે 8 જૂન ના રોજ 'વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ' અથવા તો 'વિશ્વ મહાસાગર દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- આ દિવસની ઉજવણીનો મુખ્ય ઉદ્દેશ માનવ જીવનમાં મહાસાગરોના મહત્ત્વ વિશે જાગૃતિ ફેલાવવાનો છે.
- આ દિવસની ઉજવણીનો પ્રારંભ વર્ષ 2009થી થયો હતો.
- વર્ષ 2023ની 'વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ'ની થીમ 'Planet Ocean : Tides are changing' છે.

કાખોવકા ડેમ : યુક્રેન

કાખોવકા ડેમ એ મુખ્ય હાઈડ્રોઇલેક્ટ્રિક પાવર પ્લાન્ટ છે અને દક્ષિણ યુક્રેનમાં નીપર નદી અથવા નીપ્રો (Dnipro) નદી પર વિશાળ જળાશય છે.

- તે 6 જૂન 2023ના રોજ એક વિસ્ફોટમાં નાશ પામ્યું હતું, જેના કારણે મોટા પ્રમાણમાં પૂર અને યુદ્ધગ્રસ્ત પ્રદેશમાં માનવતાવાદી સંકટ સર્જાયું હતું.
- યુક્રેન અને રશિયાએ આ હુમલા માટે એકબીજાને જવાબદાર ઠેરવ્યા છે, જેના કારણે બંને દેશો વચ્ચે તણાવ વધી ગયો છે.
- સિંચાઈ, વીજ ઉત્પાદન અને નેવિગેશન માટે નીપ્રો (Dnipro) નદીનો ઉપયોગ કરવા માટે સોવિયત યુનિયનના મહત્વાકાંક્ષી પ્રોજેક્ટના ભાગરૂપે કાખોવકા ડેમ 1956માં બાંધવામાં આવ્યો હતો.
- આ ડેમ 30 મીટર ઊંચો અને 3.2 કિલોમીટર લાંબો હતો.
- જે લગભગ 2,155 ચોરસ કિલોમીટરમાં ફેલાયેલો હતો અને 18 ક્યુબિક કિલોમીટરની પાણી ધારણ કરવાની ક્ષમતા ધરાવતો હતો.

- આ ડેમની મદદથી વર્ષ 2014માં રશિયાના કબજામાં આવેલા કીમિયા અથવા કિમિયન દ્વિપકલ્પને પણ પાણી પૂરું પાડવામાં આવતું હતું.
- અને આ ડેમમાંથી રશિયાના નિયંત્રણ હેઠળના ઝાપોરિઝિયા ન્યુક્લિયર પાવર પ્લાન્ટને પણ જરૂરી પાણી પૂરું પાડવામાં આવતું હતું.
- આ ડેમ દક્ષિણ યુકેનમાં યુકેનિયન અને રશિયન સૈન્ય દળોના સરહદી વિસ્તાર પર સ્થિત છે. જ્યાં 2014થી લડાઈ ચાલી રહી છે.

વરુણાસ્ત્ર (varunastra)

ભારતીય નૌકાદળ અને સંરક્ષણ સંશોધન અને વિકાસ સંગઠન

(DRDO)એ 6 જૂન, 2023ના રોજ સ્વદેશી રીતે વિકસિત

એન્ટી-શિપ સબમરીન હેવી વેઈટ ટોરપિડો (HWT),

‘વરુણાસ્ત્ર’ (Varunastra)નું સફળ પરીક્ષણ કર્યું હતું.

વરુણાસ્ત્ર વિશે

વરુણાસ્ત્ર એક અત્યાધુનિક શસ્ત્ર છે જે પાણીની અંદરના જોખમોનો સામનો કરવા માટે રચાયેલ છે.

- તેને ડિફેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈઝેશન (DRDO)ની નેવલ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજીકલ લેબોરેટરી (NSTL) (વિશાખાપટ્ટનમ) દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યું છે.
- અને ભારત ડાયનામિક્સ લિમિટેડ (BDL) દ્વારા તેનું ઉત્પાદન કરવામાં આવ્યું છે.
- નવીનતમ પરીક્ષણ દરમિયાન વરુણાસ્ત્ર ટોર્પિડોએ 40 કિમીના અંતરે ફાયરિંગ કર્યા પછી સફળતાપૂર્વક તેના લક્ષ્યને હિટ કર્યું હતું.
- આ નોંધપાત્ર સિદ્ધિ સબમરીન જોખમોને નિષ્ક્રિય કરવામાં આ ટોર્પિડોની સચોટતા અને અસરકારકતા દર્શાવે છે.
- તેની મહત્તમ ઝડપ 40 નોટસ અને મહત્તમ ઓપરેટિંગ ઊંડાઈ 600 મીટર છે. એટલે કે તે 600 મીટર સુધીની ઊંડાઈ પર કાર્ય કરે છે.
- ટોર્પિડોની અદ્યતન સુવિધાઓ અને ક્ષમતાઓ ભારતીય સંરક્ષણ સંસ્થાઓની કુશળતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

Tracking SDG-7 : The Energy Progress Report 2023

તાજેતરમાં ઈન્ટરનેશનલ એનર્જી એજન્સી (IEA), ઈન્ટરનેશનલ રિન્યુએબલ એનર્જી એજન્સી, યુનાઈટેડ નેશન્સ સ્ટેટિસ્ટિક્સ ડિવિઝન, વર્લ્ડ બેન્ક અને વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WHO)ના સહયોગથી 'ટ્રેકિંગ SDG 7 : ધ એનર્જી પ્રોગ્રેસ રિપોર્ટ 2023' બહાર પાડવામાં આવ્યો છે.

- સસ્ટેનેબલ ડેવલપમેન્ટ ગોલ 7 (SDG7) એ ટકાઉ વિકાસ માટેના 2030 એજન્ડાનો એક મહત્વપૂર્ણ ભાગ છે.

રિપોર્ટના મુખ્ય મુદ્દાઓ

SDG-7ની સિદ્ધિને અવરોધતા પરિબલો

ઊંચો ફૂગાવો, અનિશ્ચિત મેક્રો ઈકોનોમિક આઉટલૂક, દેવાની કટોકટી અને મર્યાદિત નાણાકીય પ્રવાહ જેવા પરિબલોએ SDG-7 હાંસલ કરવામાં વિશ્વને અવરોધવામાં ફાળો આપે છે.

- રિપોર્ટમાં ઘણા મુખ્ય આર્થિક પરિબલોની ઓળખ કરવામાં આવી છે. જે સમગ્ર વિશ્વમાં SDG-7ની સિદ્ધિને અવરોધે છે :

- (1) અનિશ્ચિત મેક્રો ઈકોનોમિક આઉટલૂક અને ફૂગાવાના ઊંચા સ્તર
- (2) ચલણ મૂલ્યમાં વધઘટ અને ઘણા દેશોમાં દેવાની કટોકટી
- (3) ધિરાણ અને સપ્લાય ચેઈનનો અભાવ
- (4) કડક નાણાકીય સ્થિતિ અને કોમોડિટીના વધતા ભાવ

ચોક્કસ લક્ષ્યો તરફ પ્રગતિ

2010 અને 2021ની વચ્ચે વીજળીની વૈશ્વિક એક્સેસ 84%થી વધીને 91% થઈ, જોકે વાર્ષિક વૃદ્ધિ ધીમી રહી છે.

- વીજળીની પહોંચ વિનાના લોકોની સંખ્યા 2010માં 1.1 અબજથી ઘટીને 2021માં 675 મિલિયન થઈ ગઈ છે.
- સ્વચ્છ ખોરાક પકાવવા સુધીની પહોંચ : 2010માં 2.9 બિલિયન લોકોથી વધીને 2021માં 2.3 બિલિયન થઈ ગયા છે, પરંતુ 2030 સુધીમાં 1.9 બિલિયન લોકોમાં સ્વચ્છ રસોઈ માટે ઊર્જાનો અભાવ હોઈ શકે છે.
- 2010થી રિન્યુએબલ એનર્જીનો ઉપયોગ વધ્યો છે. પરંતુ હજુ પણ તેમાં નોંધપાત્ર વધારો કરવાની જરૂર છે.
- ઊર્જા કાર્યક્ષમતા (લક્ષ્ય 7.3)માં સુધારણાના વર્તમાન દર સાથે 2030 સુધીમાં બમણું થવું સંદેહ (શંકા) રહે છે. 1.8ની સરેરાશ વાર્ષિક વૃદ્ધિ 2010-2030ની વચ્ચે પ્રતિ વર્ષ 2.6%ની લક્ષિત વૃદ્ધિ કરતા ઓછી છે.
- વિકાસશીલ દેશોમાં સ્વચ્છ ઊર્જાને ટેકો આપતા નાણાકીય પ્રવાહમાં 2020થી ઘટાડો થયો છે.
- નાણાકીય સંસાધનો છેલ્લા દાયકા (2010-2019)ની સરેરાશ કરતાં એક તૃતિયાંશ ઓછા છે.
- કેટલાક દેશોમાં નાણાકીય પ્રવાહમાં રસ ઘટતો જોવા મળ્યો છે, જે SDGના લક્ષ્યાંકને હાંસલ કરવા માટે પડકારો ઉભા કરે છે.

SDG-7નો ઉદ્દેશ્ય

SDG-7 મુખ્યત્વે સાર્વત્રિક ઊર્જાની પહોંચ હાંસલ કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરે છે.

- તે સુનિશ્ચિત કરે છે કે સસ્તું, ભરોસાપાત્ર, ટકાઉ અને આધુનિક ઊર્જા માટે ઉપલબ્ધ છે.
- 2030 સુધીમાં ઊર્જા ગરીબીને દૂર કરવાનો અને આર્થિક વિકાસ અને પર્યાવરણીય સ્થિરતાને પ્રોત્સાહન આપવા માટે નવીનીકરણીય ઊર્જા સ્ત્રોતોને પ્રોત્સાહન આપવાનું લક્ષ્ય છે.

પ્રથમ પ્રયત્ને જ GPSC તથા ક્લાસ-3ની (નવી પરીક્ષા પદ્ધતિ) પ્રિલિમ્સ અને મેઈન્સ પાસ કરવાની
Perfect Strategy અને Winning Policy

ખપસર -2023

GPSC CLASS 1/2
Dy.SO, STI, PI

& ક્લાસ-3ની નવી પરીક્ષા પદ્ધતિ
સચિવાલય ક્લાર્ક, સિ.ક્લાર્ક, હેડ.ક્લાર્ક...

ફ્રી સેમિનાર

18-06-2023, રવિવાર
સવારે 10:00 વાગ્યે

✓ Prelims And Mains બંનેની સાથે તૈયારી કેવી રીતે કરવી ?

✓ મેઈન્સમાં Answer Writing પેટર્નની ઉદાહરણ દ્વારા વિસ્તૃત સમજ

✓ તૈયારી અંગે આપને મૂંઝવતા પ્રશ્નો પર સંવાદ

મૌલિક સર

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓના નિષ્ણાત

17 વર્ષનો વિશાળ અનુભવ

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ઘ-2, સેક્ટર-6, ICE-બીજો માળ,
ઈસ્કોન ગાંધીયા પાસે, ગાંધીનગર.

OFFLINE

ગાંધીનગર

ફ્રી રજિસ્ટ્રેશન ફરજિયાત

81406-01110

1. 'વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ' અથવા તો 'વિશ્વ મહાસાગર દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 6 જૂન (B) 7 જૂન (C) 8 જૂન (D) 9 જૂન

(C)

2. વર્ષ 2023ની 'વિશ્વ સમુદ્ર દિવસ'ની થીમ શું છે ?

- (A) Revitalization : Collective Action for the ocean
(B) Planet Oceans, Healthy Planet
(C) Planet Ocean : Tides are changing
(D) Gender and Oceans

(C)

3. 'વિશ્વ બ્રેઈન ટ્યૂમર દિવસ' તરીકે કયો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 7 જૂન (B) 8 જૂન (C) 9 જૂન (D) 10 જૂન

(B)

4. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'કાખોવકા ડેમ' કયા સ્થળે આવેલ છે ?

- (A) દક્ષિણ યુક્રેન (B) દક્ષિણ આફ્રિકા
(C) દક્ષિણ ઈરાન (D) દક્ષિણ ચીન

(A)

5. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'વરુણાસ્ત્ર' (Varunastra) શું છે ?

- (A) ભારતીય અદ્યતન હેવીવેઈટ એન્ટી-સબમરીન ટોર્પિડો
(B) ભારતીય અદ્યતન દરિયાઈ હેલિકોપ્ટર
(C) ભારતીય નૌસેનાનું તાલીમ કેન્દ્ર
(D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં

(A)

6. તાજેતરમાં 'Tracking SDG 7 : The Energy Progress Report 2023' બહાર પાડ્યો હતો. આ રિપોર્ટ કોના સહયોગથી બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો ?

1. ઈન્ટરનેશનલ એનર્જી એજન્સી (IEA)
2. ઈન્ટરનેશનલ રિન્યુએબલ એનર્જી એજન્સી
3. યુનાઈટેડ નેશન્સ સ્ટેટિસ્ટિક્સ ડિવિઝન
4. વર્લ્ડ બેંક
5. વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન (WHO)

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3
(C) ફક્ત 3, 4 અને 5 (D) 1, 2, 3, 4 અને 5

(D)

NIRF India Rankings 2023

તાજેતરમાં શિક્ષણ અને વિદેશ મંત્રાલયના રાજ્યમંત્રી ડૉ. રાજકુમાર રંજન સિંઘે 'National Institutional Ranking Framework' દ્વારા સ્થાપિત 'ઈન્ડિયા રેન્કિંગ 2023' બહાર પાડ્યું છે.

- જેમાં વર્ષ 2023માં કુલ 13 કેટેગરીમાં ભારતની શિક્ષણ સંસ્થાઓને રેન્ક આપવામાં આવ્યા છે.
- આ રેન્કિંગ દેશભરની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓની ગુણવત્તા અને કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે એક મહત્વપૂર્ણ માપદંડ સાથે કામ કરે છે.
- NIRF રેન્કિંગમાં ભાગ લેતી કોલેજો અથવા યુનિવર્સિટીઓ અથવા સંસ્થાઓની સંખ્યા વર્ષ દર વર્ષ વધી રહી છે.
- વર્ષ 2023માં 8,686 સંસ્થાઓએ ભાગ લીધો હતો.
- આ રેન્કિંગમાંથી ઓવરઓલ કેટેગરીમાં ભારતની સૌથી શ્રેષ્ઠ 100 શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં IIT મદ્રાસ પ્રથમ ક્રમે છે. IIT મદ્રાસ ઓવરઓલ કેટેગરીમાં સતત 5માં વર્ષે એટલે કે 2019 થી 2023 સુધી ટોચ પર રહી છે.
- જ્યારે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ, બેંગાલુરુ બીજા અને IIT, દિલ્હી ત્રીજા ક્રમે છે.
- આ રેન્કિંગમાં ઓવરઓલ કેટેગરીમાં ભારતની સૌથી શ્રેષ્ઠ 100 શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં ગુજરાતની ફક્ત બે જ સંસ્થાનો સમાવેશ થયો છે.
- જેમાં IIT ગાંધીનગર 24માં અને ગુજરાત યુનિવર્સિટી 85માં ક્રમે છે.
- જ્યારે આ રેન્કિંગની મેનેજમેન્ટ કેટેગરીમાં IIM અમદાવાદ પ્રથમ ક્રમે છે.

India Rankings 2023 : Top 100 in overall (ભારતની 100 સૌથી શ્રેષ્ઠ શિક્ષણ સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Technology Madras, Chennai	Tamil Nadu
2	Indian Institute of Science, Bengluru	Karnataka
3	Indian Institute of Technology, New Delhi	Delhi
4	Indian Institute of Technology Bombay, Mumbai	Maharashtra
5	Indian Institute of Technology, Kanpur	Uttar Pradesh
24	Indian Institute of Technology, Gandhinagar	Gujarat
85	Gujarat University, Ahmedabad	Gujarat

- ઓવરઓલ ઉપરાંત અન્ય 12 કેટેગરીમાં પ્રથમ ક્રમે રહેલી ભારતની શિક્ષણ સંસ્થાઓ અને જે તે કેટેગરીમાં સમાવેશ પામેલી ગુજરાતની શિક્ષણ સંસ્થાઓના નામ આ પ્રમાણે છે :

India Rankings 2023 : Top 100 Universities (ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 યુનિવર્સિટી)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Science, Bengluru	Karnataka
2	Jawaharlal Nehru University, New Delhi	Delhi
3	Jamia Millia Islamia, New Delhi	Delhi
61	Gujarat University, Ahmedabad	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 100 Colleges (ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 કોલેજો)

Rank	Name	State/UT
1	Miranda House, Delhi	Delhi
2	Hindu College, Delhi	Delhi
3	Presidency College, Chennai	Tamil Nadu
96	St. Xavier's College, Ahmedabad	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 50 In Research (ભારતની શ્રેષ્ઠ 50 સંશોધન સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Science, Bengluru	Karnataka
31	Indian Institute of Technology, Gandhinagar	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 100 in Engineering (ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 એન્જિનિયરિંગ સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Technology Madras, Chennai	Tamil Nadu
2	Indian Institute of Technology, New Delhi	Delhi
18	Indian Institute of Technology, Gandhinagar	Gujarat
65	Sardar Vallabhbhai National Institute of Technology, Surat	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 100 in Management (ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 મેનેજમેન્ટ સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Management, Ahemdabad	Gujarat
2	Indian Institute of Management, Bengluru	Karnataka
37	MICA, Ahmedabad	Gujarat
54	Institute of Rural Management, Anand	Gujarat
61	Nirma University, Ahmedabad	Gujarat
94	Pandit Deendayal Energy University, Gandhinagar	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 100 in Pharmacy (ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 ફાર્મસી સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	National Institute of Pharmaceutical Education and Research, Hyderabad	Telangana
2	Jamia Hamdard, New Delhi	Delhi
13	National Institute of Pharmaceutical Education and Research Ahmedabad, Gandhinagar	Gujarat
30	M. S. University of Baroda, Vadodara	Gujarat
37	Nirma University, Ahmedabad	Gujarat
53	Parul University, Vadodara	Gujarat
58	L.M College of Pharmacy, Ahmedabad	Gujarat
71	Gujarat Technology University, Ahmedabad	Gujarat
90	Maliba Pharmacy College, Tarsadi	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 50 In Medical (ભારતની શ્રેષ્ઠ 50 મેડિકલ સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	All India of Medical Science, New Delhi	Delhi
41	Gujarat Cancer & Research Institute, Ahmedabad	Gujarat
50	B. J. Medical College, Ahmedabad	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 40 In Dental (ભારતની શ્રેષ્ઠ 40 ડેન્ટલ સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Saveetha Institute of Medical and Technical Science, Chennai	Tamil Nadu
21	Government Dental College, Ahmedabad	Gujarat
37	Kankavati University, Gandhinagar	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 30 In Law (ભારતની શ્રેષ્ઠ 30 કાયદાના અભ્યાસ અંગેની સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	National Law School of India University, Bengluru	Karnataka
7	Gujarat National Law University, Gandhinagar	Gujarat
27	Nirma University, Ahmedabad	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 30 In Architecture (ભારતની શ્રેષ્ઠ 30 આર્કિટેક્ચર સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Technology, Roorkee	Uttarakhand
7	Centere for Environmental Planing and Technology University, Ahmedabad	Gujarat
22	Nirma University, Ahmedabad	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 40 In Agriculture and Allied Sectors (ભારતની શ્રેષ્ઠ 40 કૃષિ અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોની સંસ્થાઓ)

Rank	Name	State/UT
1	Indian Agriculture Research Institute, Delhi	Delhi
18	Anand Agriculture University, Anand	Gujarat
38	Junagadh Agriculture University, Junagadh	Gujarat

India Rankings 2023 : Top 10 In Innovation

Rank	Name	State/UT
1	Indian Institute of Technology, Kanpur	Uttar Pradesh
2	Indian Institute of Technology, Madras	Tamil Nadu

નોંધ: વર્ષ 2023માં ઈનોવેશન તથા કૃષિ અને સંલગ્ન ક્ષેત્રો નામની બે કેટેગરી ઉમેરવામાં આવી હતી.

કયા માપદંડને આધારે આ રેન્ક આપવામાં આવે છે ?

ભારતમાં વિવિધ શિક્ષણ સંસ્થાઓને 5 માપદંડને આધારે રેન્ક આપવામાં આવે છે.

● આ પાંચ માપદંડોમાં નીચેના માપદંડોનો સમાવેશ થાય છે :

- (1) શિક્ષણ, અધ્યયન અને સંસાધન
- (2) સંશોધન અને વ્યાવસાયિક પ્રોજેક્ટ્સ
- (3) સ્નાતક વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
- (4) સુલભ અને સમાવિષ્ટ
- (5) પર્સેપ્શન (ધારણા)

નોંધ:(1) [NIRF સપ્ટેમ્બર, 2015માં શિક્ષણ મંત્રાલય \(તત્કાલીન માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય\)](#) દ્વારા અનુમોદિત કરવામાં આવ્યું હતું.

(2) ભારતમાં વર્ષ [2016](#)થી આ રેન્કિંગનો પ્રારંભ થયો છે.

(3) વર્ષ [2023](#)માં પ્રસિદ્ધ થયેલી આ તેની સતત આઠમી આવૃત્તિ છે.

1. તાજેતરમાં જાહેર કરવામાં આવેલા India Ranking 2023 અથવા NIRF India Rankings 2023 અનુસાર ઓવરઓલ કેટેગરીમાં ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં પ્રથમ ક્રમે કઈ સંસ્થા છે ?
(A) IIT દિલ્હી (B) IIT મદ્રાસ (C) IIT ગાંધીનગર (D) IIT બોમ્બે (B)
2. તાજેતરમાં જાહેર કરવામાં આવેલ India Rankings 2023માં ઓવરઓલ કેટેગરીમાં ભારતની સૌથી શ્રેષ્ઠ 100 શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં IIT ગાંધીનગર કયા ક્રમે છે ?
(A) 24 (B) 31 (C) 38 (D) 41 (A)
3. તાજેતરમાં જાહેર થયેલ NIRF India Rankings 2023માં ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 યુનિવર્સિટીઓમાં કઈ યુનિવર્સિટી પ્રથમ ક્રમે છે ?
(A) ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ, બેંગાલુરુ
(B) શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ યુનિવર્સિટી, નવી દિલ્હી
(C) બનારસ હિન્દુ યુનિવર્સિટી, વારાણસી
(D) ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ (A)
4. તાજેતરમાં જાહેર કરવામાં આવેલ NIRF India Rankings 2023માં ભારતની શ્રેષ્ઠ 100 કોલેજોમાં પ્રથમ ક્રમે કઈ કોલેજ છે ?
(A) હિન્દુ કોલેજ દિલ્હી (B) પ્રેસિડેન્સી કોલેજ ચેન્નાઈ
(C) મિરાન્ડા હાઉસ, દિલ્હી (D) હંસરાજ કોલેજ, દિલ્હી (C)
5. NIRF India Rankings 2023માં ભારતની શ્રેષ્ઠ 50 મેડિકલ સંસ્થાઓમાં કઈ સંસ્થા પ્રથમ ક્રમે છે ?
(A) મણિપાલ કોલેજ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ, બેંગાલુરુ
(B) બિ. જે. મેડિકલ કોલેજ, અમદાવાદ
(C) ઓલ ઈન્ડિયા ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ સાયન્સ, નવી દિલ્હી
(D) ગુજરાત કેન્સર એન્ડ રિસર્ચ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, અમદાવાદ (C)

‘અગ્નિ પ્રાઈમ’ બેલિસ્ટિક મિસાઈલનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું

તાજેતરમાં **DRDO**એ સ્વદેશી રીતે વિકસિત નવી પેઢીની પરમાણુ સક્ષમ બેલિસ્ટિક મિસાઈલ ‘અગ્નિ પ્રાઈમ’નું સફળતાપૂર્વક પરીક્ષણ કર્યું હતું.

- ઓડિશાના બાલાસોર ખાતે આવેલા ડો. અબ્દુલ કલામ આઈસલેન્ડ (જૂનું નામ : હીલર આઈલેન્ડ) પરથી આ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલનું આ યોથુ પરીક્ષણ છે.
- નોંધનીય છે કે આ પરીક્ષણ પ્રથમ વખત ‘પ્રી-ઈન્ડક્શન’ (સશસ્ત્ર દળોમાં સામેલ થવા પહેલા) નાઈટ ટેસ્ટ પરીક્ષણ હતું.
- પ્રથમ પરીક્ષણ જૂન 2021, બીજું ડિસેમ્બર 2021 અને ત્રીજું પરીક્ષણ ઓક્ટોબર 2022માં કરવામાં આવ્યું હતું.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલના સફળ પરીક્ષણથી દેશની વ્યૂહાત્મક શસ્ત્ર પ્રણાલી મજબૂત થઈ છે.

અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલ વિશે

અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલને ટૂંકમાં ‘Agni-P’ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

- અગ્નિ પ્રાઈમ બે તબક્કાની ‘Canisterized’ (કેનિસ્ટર બેઝ્ડ સિસ્ટમ) મિસાઈલ છે.
- તે ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (IGMDP) હેઠળ વિકસિત મિસાઈલોની અગ્નિશ્રેણીનું નવીનતમ અને છઠ્ઠું સંસ્કરણ છે.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલની રેન્જ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની છે.
- આ મિસાઈલ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની રેન્જમાં વિવિધ સ્વતંત્ર રીતે લક્ષિત વિવિધ પુનઃપ્રવેશ વાહનો સાથે વિવિધ સ્થળોએ વિવિધ યુદ્ધ-શસ્ત્રો પહોંચાડવા સક્ષમ છે.
- 1.2 મીટર વ્યાસ અને 10.5 મીટર લંબાઈની મિસાઈલ 1.5 ટન સુધીના યુદ્ધ-શસ્ત્રોને લઈ જઈ શકે છે.
- આ મિસાઈલ યુદ્ધ સાથે સંકળાયેલા કેટલાક લોન્ચિંગ પદ્ધતિ સશસ્ત્ર દળોમાં સામેલ કરવામાં આવશે.
- તેમાં ડ્યુઅલ નેવિગેશન અને ગાઈડન્સ સિસ્ટમ છે.
- અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલ ભવિષ્યમાં ભારતની વિશ્વસનીય પ્રતિરોધકતાને વધુ મજબૂત કરશે.

- નોંધ :** (1) 'કેનિસ્ટર બેઝ્ડ લોન્ચ સિસ્ટમ' પરિવહન માટેના કન્ટેનર તરીકે કાર્ય કરે છે.
- (2) કેનિસ્ટર બેઝ્ડ સિસ્ટમ મિસાઈલને લોન્ચ કરવા માટે આવશ્યક સમયને ઘટાડે છે અને તેના સંગ્રહ અને ગતિશિલતામાં સુધારો કરે છે.

અન્ય અગ્નિ મિસાઈલની પ્રહાર ક્ષમતા

ક્રમ	મિસાઈલ	પ્રહાર ક્ષમતા
1	અગ્નિ-I	700થી 800 કિ.મી.
2	અગ્નિ-II	2000 કિ.મી.
3	અગ્નિ-III	2500 કિ.મી.
4	અગ્નિ-IV	3500 કિ.મી.
5	અગ્નિ-V	5000 કિ.મી.

ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ

ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (IGMDP)ની સ્થાપનાનો વિચાર પ્રખ્યાત વૈજ્ઞાનિક ડો. એ. પી. જે. અબ્દુલ કલામે આપ્યો હતો.

- તેનો ઉદ્દેશ મિસાઈલ ટેકનોલોજી ક્ષેત્રમાં આત્મનિર્ભરતા પ્રાપ્ત કરવાનો હતો.
- તેને વર્ષ **1983**માં ભારત સરકાર દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું અને માર્ચ 2012માં પૂર્ણ થયું હતું.
- આ પ્રોગ્રામ હેઠળ વિકસિત **5 મિસાઈલો** છે. જે નીચે કોષ્ટકમાં આપવામાં આવી છે :

ક્રમ	મિસાઈલ	વિશેષતા
1	પૃથ્વી	સપાટીથી સપાટી પર પ્રહાર કરનાર ટૂંકા અંતરની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
2	અગ્નિ	તે સપાટીથી સપાટી પર પ્રહાર કરવા સક્ષમ મધ્યમ રેન્જની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે. (એટલે કે અગ્નિ 1, 2, 3, 4, 5)
3	ત્રિશુલ	સપાટીથી હવામાં પ્રહાર કરતી ટૂંકા અંતરની મિસાઈલ છે.
4	નાગ	તે ત્રીજી પેઢીની એન્ટિ ટેન્ક મિસાઈલ છે.
5	આકાશ	તે સપાટીથી આકાશમાં પ્રહાર કરનાર મધ્યમ રેન્જવાળી મિસાઈલ છે.

- IGMDP પ્રોગ્રામ હેઠળની મિસાઈલ એટલે કે ઉપરોક્ત કોષ્ટકમાં આપેલ મિસાઈલને યાદ રાખવાનું સુત્ર : **P-A-T-N-A**

RBI મોનેટરી પોલિસી કમિટીએ પોલિસી દરો યથાવત રાખ્યા

તાજેતરમાં રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા (RBI)ની મોનેટરી પોલિસી કમિટી (MPC)એ ઉભરતી મેક્રો ઈકોનોમિક પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને પોલિસી દરો યથાવત રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

- ફુગાવાને કાબુમાં લેવાના હેતુથી 250 બેસિસ પોઈન્ટના અગાઉના મર્યાદિત દરોમાં વધારો કર્યા પછી આ સતત બીજો વિરામ છે.
- આ નિર્ણય ફુગાવાના સંચાલનને સંતુલિત કરવા અને આર્થિક વૃદ્ધિને ટેકો આપવા માટે સાવચેતી ભર્યું અભિગમ દર્શાવે છે.
- RBIએ પોલિસી રેપો રેટ 6.50% પર યથાવત રાખ્યો છે.
- તથા SDF 6.25% તથા MSF અને બેંક રેટ 6.75% પર યથાવત રાખવામાં આવ્યા છે.
- મોનેટરી પોલિસી કમિટી (MPC) વિકાસને ટેકો આપતી વખતે ફુગાવાને લક્ષ્ય સાથે સંરેખિત કરવા માટે ધીમે ધીમે ગોઠવણો કરવાનો ધ્યેય રાખે છે.
- તે +/- 2%ના બોન્ડની અંદર 4% કન્ઝ્યુમર પ્રાઈસ ઈન્ડેક્સ (CPI) ફુગાવાના મધ્યમ ગાળાના લક્ષ્યને હાંસલ કરવાનું લક્ષ્ય રાખે છે.

ફુગાવાનો અંદાજ

હેડલાઈન ફુગાવાના માર્ગને ખાદ્યપદાર્થોના ભાવની ગતિશીલતા દ્વારા પ્રભાવિત થવાની સંભાવના છે.

- મંડીઓમાં આવક અને ખરીદીમાં વધારો થવાના કારણે ઘઉંના ભાવમાં ઘટાડો જોવા મળી શકે છે.
- પુરવઠાની મર્યાદાએ અને ફીડના ઊંચા ખર્ચને કારણે દૂધના ભાવ દબાણ હેઠળ રહેવાની શક્યતા છે.
- ભારતીય હવામાન વિભાગ (IMD) દ્વારા સામાન્ય દક્ષિણ-પશ્ચિમ ચોમાસાની આગાહી ખરીફ પાક માટે સકારાત્મક છે.
- ફૂડ ઓઈલના ભાવમાં ઘટાડો થયો છે પરંતુ આઉટલૂક અનિશ્ચિત છે. પ્રારંભિક સર્વેક્ષણના પરિણામો ઈનપુટ ખર્ચ અને આઉટપુટ ભાવમાં સખત થવાની કંપનીઓની અપેક્ષા દર્શાવે છે.

ફુગાવો અને વૃદ્ધિ અંદાજો

કન્ઝ્યુમર પ્રાઈસ ઈન્ડેક્સ (CPI) ફુગાવો

વર્ષ 2023-24 માટે CPI ફુગાવાનો અંદાજ 5.1% છે.

- વર્ષ 2023-24 માટે સામાન્ય ચોમાસુ CPI ફુગાવો 5.1% રહેવાનો અંદાજ છે.

GDP વૃદ્ધિ

રવિ પાકનું ઊંચું ઉત્પાદન, અપેક્ષિત સામાન્ય ચોમાસુ અને એકંદર આર્થિક પ્રવૃત્તિને ટેકો આપે છે.

- સરકારી મૂડી ખર્ચ માટે દબાણ કરતી હોવાથી કોમોડિટીના ભાવમાં નરમાઈ અને ધિરાણ વૃદ્ધિને કારણે રોકાણ પ્રવૃત્તિને વેગ મળવાની અપેક્ષા છે.
- નબળી બાહ્ય માંગ, ભૌગોલિક રાજકીય તણાવ અને ભૌગોલિક – આર્થિક વિભાજન વિકાસના દષ્ટિકોણ માટે જોખમ ઊભું કરે છે.
- વર્ષ 2023-24 માટે વાસ્તવિક GDP વૃદ્ધિ 6.5% હોવાનો અંદાજ છે.

RBI બેંકના વર્તમાન દરો

ક્રમ	ઈન્ડિકેટર્સ	વ્યાજદર (ટકામાં)
1	રેપો રેટ	6.50%
2	SDF	6.25%
3	MSF	6.75%
4	બેંક રેટ	6.75%
5	CRR	4.50%
6	SLR	18.00%

- નોંધ :** (1) રિઝર્વ બેંક જે દરે અન્ય બેંકોને ધિરાણ કરે છે તે દરને રેપો રેટ કહે છે.
- (2) જ્યારે રિઝર્વ બેંક અન્ય બેંકો પાસેથી જે દરે ધિરાણ લે છે તે દરને રિવર્સ રેપો રેટ કહેવામાં આવે છે.
- (3) CRRનું પૂરું નામ 'Cash Reserve Ratio' છે.
- (4) SLRનું પૂરું નામ 'Statutory Liquidity Ratio' છે.
- (5) MSFનું પૂરું નામ 'Marginal Standing Facility' છે.

મોનેટરી પોલિસી ફ્રેમવર્ક શું છે ?

મે 2016માં દેશમાં નાણાકીય નીતિ માળખાને સંચાલિત કરવા માટે કેન્દ્રીય બેંકને કાયદાકીય આદેશ આપવા માટે RBI એક્ટમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો.

- ફ્રેમવર્કનો હેતુ વર્તમાન અને વિકસતી મેક્રો ઈકોનોમિક પરિસ્થિતિના મૂલ્યાંકનના આધારે નીતિ (રેપો) રેટ નક્કી કરવાનો છે અને રેપો રેટ પર અથવા તેની આસપાસ મની માર્કેટ રેટને એન્કર કરવા માટે તરલતાની સ્થિતિનું મોડ્યુલેશન કરવાનો છે.
- પોલિસી રેટ તરીકે રેપો રેટનું કારણ : રેપો રેટના ફેરફારો મની માર્કેટ દ્વારા સમગ્ર નાણાકીય સિસ્ટમમાં પ્રસારિત થાય છે, જે બદલામાં એકંદર માંગને પ્રભાવિત કરે છે. આમ તે ફુગાવો અને વૃદ્ધિનો મુખ્ય નિર્ણાયક છે.

નાણાકીય નીતિ સમિતિ શું છે ?

RBI એક્ટ, 1934ના સુધારેલા (2016માં) કલમ 45ZB હેઠળ કેન્દ્ર સરકારને છ સભ્યોની મોનેટરી પોલિસી કમિટી (MPC)ની રચના કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે.

- મોનેટરી પોલિસી કમિટી ફુગાવાના લક્ષ્યને હાંસલ કરવા માટે જરૂરી નીતિગત વ્યાજદર (રેપોરેટ) નક્કી કરે છે.

MPCની રચના

કલમ 45ZBમાં જણાવ્યા મુજબ MPCમાં 6 સભ્યો હશે :

- RBI ગવર્નર તેના હોદ્દેદારો અધ્યક્ષ તરીકે,
- નાણાકીય નીતિના પ્રભારી ડેપ્યુટી ગવર્નર,
- સેન્ટ્રલ બોર્ડ દ્વારા નોમિનેટ કરવામાં આવનાર બેંકના અધિકારી
- કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ત્રણ વ્યક્તિની નિમણૂક કરવામાં આવશે.

નોંધ : નિમણૂકની આ શ્રેણી 'ક્ષમતા, પ્રામાણિકતા અને સ્થાયી, અર્થશાસ્ત્ર અને સ્થાયી, અર્થશાસ્ત્ર અથવા બેંકિંગ અથવા નાણાકીય અથવા નાણાકીય નીતિના ક્ષેત્રમાં જ્ઞાન અને અનુભવ ધરાવતા વ્યક્તિઓ'માંથી હોવી જોઈએ.

નાણાકીય નીતિના ઘટકો

નાણાકીય નીતિના અમલીકરણ માટે ઘણા પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ સાધનો અથવા ઘટકોનો ઉપયોગ થાય છે જે નીચે મુજબ છે :

- રેપો રેટ
- સ્ટેન્ડિંગ ડિપોઝિટ ફેસિલિટી (SDF) દર
- માર્જિનલ સ્ટેન્ડિંગ ફેસિલિટી (MSF) દર
- લિક્વિડિટી એડજસ્ટમેન્ટ ફેસિલિટી (LAF)
- કોરિડોર
- રિવર્સ રેપો રેટ
- બેંક રેટ
- રિઝર્વ રેશિયો (CRR)
- સ્ટેચ્યુટરી લિક્વિડિટી રેશિયો (SLR)
- ઓપન માર્કેટ ઓપરેશન્સ

1. તાજેતરમાં DRDOએ 'અગ્નિ પ્રાઈમ' (Agni-P) બેલિસ્ટિક મિસાઈલનું સફળ પરીક્ષણ કર્યું હતું તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયા વિધાન સાચા છે ?

1. અગ્નિ પ્રાઈમ એ 'ઈન્ટિગ્રેટેડ ગાઈડેડ મિસાઈલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ' (IGMDP) હેઠળ અગ્નિ વર્ગની નવી પેઢીનું અપગ્રેડ કરેલું સંસ્કરણ છે.
2. અગ્નિ પ્રાઈમ એ ડ્યુઅલ નેવિગેશન અને ગાઈડન્સ સિસ્ટમ સાથે બે તબક્કાની સોલિડ પ્રોપેલન્ટ મિસાઈલ છે.
3. અગ્નિ પ્રાઈમ મિસાઈલની રેન્જ 1000 થી 2000 કિ.મી.ની છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1 અને 3 (B) ફક્ત 2 અને 3 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2 અને 3

(D)

2. નીચેના નિવેદનો પર વિચાર કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો ?

1. પૃથ્વી : સપાટી થી સપાટી પ્રહાર કરનાર ટૂંકા અંતરની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
2. અગ્નિ : તે સપાટી થી સપાટી પર પ્રહાર કરવા સક્ષમ મધ્યમ રેન્જની બેલિસ્ટિક મિસાઈલ છે.
3. ત્રિશુલ : સપાટી થી હવામાં પ્રહાર કરતી ટૂંકા અંતરની મિસાઈલ છે.
4. નાગ : તે સપાટી થી આકાશમાં પ્રહાર કરનાર મધ્યમ રેન્જની મિસાઈલ છે.

યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો

- (A) ફક્ત 1, 2 અને 3 (B) ફક્ત 2, 3 અને 4 (C) ફક્ત 1 અને 2 (D) 1, 2, 3 અને 4

(A)

3. તાજેતરમાં RBIએ (જૂન 2023) તેની નાણાકીય નીતિ સમિતિ (MPC)ની ત્રીજી બેઠક યોજી હતી જેમાં દરો યથાવત રાખ્યા હતા. આ અંતર્ગત રેપો રેટ.....પર યથાવત છે.

- (A) 4.50% (B) 5.50% (C) 6.50% (D) 8.00%

(C)

4. ભારતીય અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં નીચેનાનો વિચાર કરો :

1. બેંક દર
2. ઓપન માર્કેટ ઓપરેશન્સ
3. જાહેર દેવું
4. જાહેર આવક

ઉપરોક્તમાંથી કયું મોનેટરી પોલિસીનો ઘટક/ઘટકો છે ?

- (A) માત્ર 1 (B) માત્ર 2, 3 અને 4 (C) માત્ર 1 અને 2 (D) 1, 2, 3 અને 4

(C)

ONE LINER

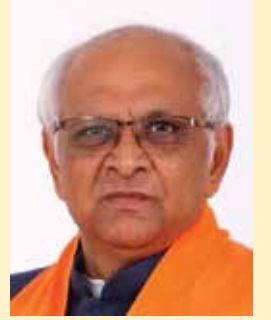
CURRENT AFFAIRS

ગુજરાત

- રાજ્યમાં તાલુકા દીઠ એક ગામને સ્માર્ટ વિલેજ તરીકે વિકસાવવાની દિશામાં ગુજરાતના મુખ્યમંત્રીનું મહત્વનું પગલું

ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે રાજ્યમાં તાલુકા દીઠ એક ગામને સ્માર્ટ વિલેજ બનાવવાના વિકાસલક્ષી અભિગમ સાથે 16 જિલ્લાના 35 ગામોને સ્માર્ટ વિલેજ તરીકે જાહેર કર્યા છે. આ ગામોને રાજ્ય સરકારની સ્માર્ટ વિલેજ પ્રોત્સાહક યોજના હેઠળ પસંદ કરાયેલા ગામો છે. સ્માર્ટ વિલેજ પ્રોત્સાહક યોજનામાં પસંદ કરાયેલા આ ગામોના સર્વાંગી વિકાસ માટે ગ્રામ પંચાયતને પાંચ લાખ રૂપિયાની પુરસ્કાર રકમ આપવામાં આવશે. આ એવોર્ડ આ ગામોના વિકાસ કાર્યો માટે સ્વ-ભંડોળનો એક ભાગ હશે. આવા સ્માર્ટ વિલેજ અન્ય ગામો માટે સુશાસન માટે એક મોડેલ ગામ અને પ્રવાસન સ્થળ તરીકે વિકાસ કરશે અને એક એક્શન લેબોરેટરી તરીકે કામ કરશે.

- દિલ્હીવાસીઓને સોમનાથ દર્શનનો વર્ચ્યુઅલ લાભ મળશે

દિલ્હીવાસીઓને હવે દેશના મુખ્ય જ્યોતિર્લિંગ પૈકીનું એક એવા ગુજરાતના 'શાશ્વત તીર્થ' સોમનાથ મંદિરના દર્શન કરવાનો અવસર મળશે. ગુજરાત સરકારે દિલ્હી સ્થિત ગરવી ગુજરાત ભવનમાં એક 3-D ગુફા બનાવી છે. આ ગુફાનું ઉદ્ઘાટન તાજેતરમાં ગુજરાત સ્થાપના દિવસના અવસરે વડાપ્રધાનશ્રીના અગ્ર સચિવ ડો. પી. કે. મિશ્રા, સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયમૂર્તિ શ્રી બેલાબહેન ત્રીવેદીએ કર્યું હતું. ગુજરાતના પવિત્ર યાત્રાધામ વિકાસ બોર્ડ દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલી 3-D ગુફામાં વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટી પ્રોજેક્ટના માધ્યમથી સોમનાથ મંદિરના સ્થાપત્ય, સંસ્કૃતિ અને ધાર્મિક મહત્વનો પ્રચાર કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે. શ્રી સોમનાથ મંદિરને 3-D LIDAR સ્કેનિંગ/મેપિંગ સિસ્ટમની સાથે સ્કેન કરવામાં આવે છે. તે લોકોને વર્ચ્યુઅલ રિયાલિટીના માધ્યમથી રિઅલ મંદિર જેવો અનુભવ કરાવશે.

ભારત

➤ નવી દિલ્હીમાં યુનિવર્સલ પોસ્ટ યુનિયન (UPU)ની પ્રાદેશિક કચેરી

નવી દિલ્હીમાં યુનિવર્સલ પોસ્ટ યુનિયન (UPU)ના પ્રાદેશિક કાર્યાલયની સ્થાપનાને ભારતની કેન્દ્રીય કેબિનેટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આ નિર્ણય ભારતને દક્ષિણ અને

ત્રિકોણીય સહકાર પર વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રીત કરીને પોસ્ટલ ક્ષેત્ર હેઠળ બહુપક્ષીય સંસ્થાઓમાં સક્રિયપણે જોડવા માટે પરવાનગી આપે છે. ભારત સ્ટાફની ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરીને અને UPUની પ્રાદેશિક કચેરી માટે જરૂરી ઓફિસ સેટઅપ પ્રદાન કરીને આ કાર્યાલયમાં યોગદાન આપશે, જે પ્રદેશમાં તકનીકી સહાય અને વિકાસલક્ષી સહાય પૂરી પાડવા માટે જવાબદાર હશે.

➤ શાનન હાઈડ્રોપાવર પ્રોજેક્ટ પર પંજાબ-હિમાચલ પ્રદેશ વચ્ચે ઘર્ષણ

ઉહલ નદી (બિયાસની ઉપનદી) પર 110 મેગાવોટની શાનન હાઈડ્રોઈલેક્ટ્રિક પ્રોજેક્ટની લીઝ માર્ચ 2024માં સમાપ્ત થવાની છે. તેની સ્થાપના હિમાચલ પ્રદેશના મંડી જિલ્લાના જોગીન્દરમાં બ્રિટિશ કાળ દરમિયાન થઈ હતી. અને તેને લઈને પંજાબ અને હિમાચલ પ્રદેશ વચ્ચે વિવાદનો વિષય રહ્યો છે. હિમાચલ પ્રદેશ સરકારે સ્પષ્ટ કર્યું કે તે લીઝનું નવીનીકરણ કે વિસ્તરણ કરશે નહીં અને માંગણી કરી કે આ પ્રોજેક્ટ તેની સમાપ્તિ પર રાજ્યને સોંપવામાં આવે. જોકે, પંજાબ પ્રોજેક્ટ પર નિયંત્રણ જાળવી રાખવા માંગે છે અને કાનૂની માધ્યમોનો આશરો લેવા તૈયાર છે. ઉહલ નદી હિમાચલની ઘૌલાધર શ્રેણીમાં સ્થિત થમસર ગ્લેશિયર (હિમાચલ પ્રદેશમાં)માંથી નીકળે છે અને હિમાચલ પ્રદેશમાં બડા ગ્રાન અને બારોટ ગામો અને ઉહલ ખીણમાંથી વહે છે.

➤ ભારતનું પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રૂઝ શિપ એમવી એમ્પ્રેસ

તાજેતરમાં કેન્દ્રીય જહાજ, શિપિંગ અને જળમાર્ગ તથા આયુષ મંત્રીશ્રીએ ચેન્નાઈથી શ્રીલંકા સુધીના ભારતના પ્રથમ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્રૂઝ શિપ એમવી એમ્પ્રેસને ફ્લેગ ઓફ કર્યું હતું. ચેન્નાઈ ખાતે ઈન્ટરનેશનલ ક્રૂઝ ટુરિઝમ ટર્મિનલનું ઉદ્ઘાટન આ મહત્વની ઘટનામાં કરવામાં આવ્યું હતું, જે ક્રૂઝ ટુરિઝમ અને મેરીટાઈમ બિઝનેસની તકોને વધારવાની સરકારની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે. એમવી એમ્પ્રેસ શ્રીલંકાના ત્રણ બંદરો પર જશે : હનબંટોટા, ત્રિકોમાલી અને કંકેસન્થુરાઈ.

➤ ભારત સરકાર દ્વારા અરહર અને અડદની દાળ પર સ્ટોક મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવી સંગ્રહખોરીને રોકવા, અનૈતિક અટકળોને રોકવા અને ગ્રાહકોની પોષણક્ષમતા વધારવાના હેતુથી ભારત સરકારે અરહર અને અડદની દાળ પર સ્ટોક મર્યાદા લાદવાનો આદેશ અમલમાં મૂક્યો છે. 2 જૂન, 2023થી તાત્કાલિક અસરથી સ્પેશિયલ ફૂડ એમેન્ડમેન્ટ ઓર્ડર 2023 જે જથ્થાબંધ વેપારીઓ, છૂટક વિક્રેતાઓ, મોટી સાંકળના વિક્રેતાઓ, મિલરો અને આયાતકારોને લાગુ પડે છે. લાઈસન્સિંગ આવશ્યકતાઓ, સંગ્રહ મર્યાદા અને હિલચાલ પરના નિયંત્રણોને દૂર કરવા અંગે નિર્ણય આપ્યો છે. આ આદેશ હેઠળ તમામ રાજ્યો અને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો માટે 31 ઓક્ટોબર 2023 સુધી અરહર અને અડદની દાળની સમય મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવી છે. આ ઓર્ડર હેઠળ નિર્ધારિત સ્ટોક મર્યાદા આ મુજબ છે : જથ્થાબંધ વિક્રેતાઓ વ્યક્તિગત રીતે 200 મેટ્રિક ટન (MT) સુધી કઠોળ રાખી શકે છે, છૂટક વિક્રેતાઓ 5 MT સુધી મર્યાદિત, મોટા ચેઈન રિટેલર્સ 5 MT, દરેક રિટેલ આઉટલેટ પર 5 મેટ્રિક ટન અને ડીપોમાં 200 મેટ્રિક ટન રાખી શકે છે. મિલરોને ઉત્પાદનના છેલ્લા ત્રણ મહિના અથવા તેમની વાર્ષિક સ્થાપિત ક્ષમતાના 25% જાળવી રાખવાની પરવાનગી છે. અને આયાતકારોને કસ્ટમ ક્લિયરન્સની તારીખથી 30 દિવસથી વધુ આયાત કરેલ સ્ટોક રાખવા પર પ્રતિબંધ છે.

➤ યકીય અર્થતંત્ર અને લિથિયમ-આયન બેટરી રિસાયકલિંગ ટેકનોલોજી ભારતમાં ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને માહિતી પ્રોદ્યોગિકી મંત્રાલયએ નવ રિસાયકલિંગ ઉદ્યોગો અને સ્ટાર્ટ-અપ્સમાં ખર્ચ-અસરકારક લિથિયમ-આયન બેટરી રિસાયકલિંગ ટેકનોલોજીને સ્થાનાંતરિત કરીને ચક્રિય અર્થતંત્રને પ્રોત્સાહન આપવાની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ પગલું ભર્યું છે. આ ટેકનોલોજીની સ્થાપના સેન્ટર ફોર મટીરિયલ્સ ફોર ઈલેક્ટ્રોનિક્સ ટેકનોલોજી (C-MET), હૈદરાબાદ ખાતે 'સેન્ટર ઓફ એક્સલન્સ ઓન ઈ-વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ' હેઠળ કરવામાં આવી છે અને આ કાર્ય તેલંગાણા સરકારના ઉદ્યોગ ભાગીદાર મેસર્સ ગ્રીનકો એનર્જી પ્રાઈવેટ લિમિટેડ, હૈદરાબાદના સહયોગથી કરવામાં આવ્યું છે. આ પહેલ 'પ્રમોટ સર્ક્યુલારિટી કેમ્પેઈન' હેઠળ LiFE મિશનનો એક ભાગ છે. લિથિયમ-આયન બેટરીઓ માટે રિસાયકલિંગ ટેકનોલોજી કાઢી નાખવામાં આવેલી બેટરીમાંથી મૂલ્યવાન સામગ્રીને અસરકારક રીતે પ્રક્રિયા કરવા અને પુનઃપ્રાપ્ત કરવા માટે ડિઝાઈન કરવામાં આવી છે.

વિશ્વ

> યુએઈ Combined Maritime Forcesથી અલગ થયું

યુનાઈટેડ આરબ અમીરાત (યુએઈ)એ તાજેતરમાં યુએસની આગેવાની હેઠળના સંયુક્ત મેરીટાઈમ ફોર્સિસ (CMF)માંથી ખસીને હેડલાઈન્સ બનાવી છે, જે મહત્વપૂર્ણ ગલ્ફ વોટર્સને સુરક્ષિત કરવા માટે જવાબદાર દરિયાઈ જોડાણ છે. આ નિર્ણય પ્રદેશમાં વધતા તણાવ વચ્ચે આવ્યો છે અને UAEના ઈરાદાઓ અને સંભવિત પરિણામો વિશે પ્રશ્નો ઉભા કરે છે. યુનાઈટેડ આરબ અમિરાતે સત્તાવાર રીતે બે મહિના પહેલાં CMF માંથી ખસી જવાની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. CMF 2001માં સ્થપાયેલ અને 38 સહભાગી રાષ્ટ્રોનો સમાવેશ થાય છે, તે ખાડીના જળ ક્ષેત્રમાં અને સ્થિરતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે જવાબદાર છે, જે વૈશ્વિક તેલ વેપાર માટે મહત્વપૂર્ણ છે.

> હેલમંદ નદી વિવાદ : ઈરાન-અફઘાનિસ્તાન

ઈરાન અને અફઘાનિસ્તાન વચ્ચે હેલમંદ નદીના જળ સંસાધનોને વિતરણને લઈને લાંબા સમયથી વિવાદ ચાલી રહ્યો છે. સરહદ પર ઈરાની અને તાલીબાન સૈનિકો વચ્ચેની અથડામણ સહિતની તાજેતરની ઘટનાઓએ બંને દેશો વચ્ચેના તણાવને વધુ વધાર્યો છે. હેલમંદ નદી અફઘાનિસ્તાન અને ઈરાન બંને માટે પાણીના મહત્વના સ્ત્રોત તરીકે સેવા આપે છે. જે પ્રદેશમાં કૃષિ, આજીવિકા અને ઈકો સિસ્ટમને ટેકો આપે છે. હિન્દુ કુશ પર્વતમાળામાં કાબુલ નજીક ઉદ્ભવતી નદી હમુન તળાવમાં વહેતા પહેલાં લગભગ 1,150 કિ.મી. સુધી વહે છે.

> કોસોવો - સર્બિયા સંઘર્ષ

તાજેતરમાં કોસોવોમાં સર્બિયન વિરોધીઓ અને NATO શાંતિ સૈનિકો વચ્ચે અથડામણ થઈ હતી. જેમાં 60 થી વધુ લોકો ઘાયલ થયા હતા. છેલ્લા એક દાયકામાં પ્રદેશમાં આ સૌથી ગંભીર હિંસક ઘટના છે. ઉત્તરીય કોસોવો સર્બ સમુદાય અને અલ્બેનિયનો વચ્ચે મુખ્ય વંશીય અને રાજકીય વિભાગોને કારણે ઉદ્ભવમાં તણાવોનો અનુભવ કરે છે. સર્બિયા એ પૂર્વ યુરોપમાં એક લેન્ડલોક દેશ છે. જે હંગેરી, રોમાનિયા અને બલ્ગેરિયા સાથે સરહદો વહેંચે છે. કોસોવો એ સર્બિયાના પશ્ચિમમાં સ્થિત એક નાનો લેન્ડલોક પ્રદેશ છે. જે ઉત્તર મેસેડોનિયા, અલ્બેનિયા અને મોન્ટેનેગ્રો સાથે સરહદો વહેંચે છે.

QUESTION OF THIS WEEK

1. કઈ સંસ્થાએ 'લાઈટવેઈટ પેમેન્ટ્સ સિસ્ટમ'ની કલ્પના કરી છે ? – RBI
2. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાને 'ગ્રીનટેક સેફ્ટી એવોર્ડ 2023' એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો ? – RINL
3. તાજેતરમાં કઈ રાજ્ય સરકારે 'નમો શેતકરી મહાસન્માન યોજના' શરૂ કરી છે ? – મહારાષ્ટ્ર
4. કયા કેન્દ્રીય મંત્રાલયે 'ઈલેક્ટ્રોનિક્સ રિપોર સર્વિસિસ આઉટસોર્સિંગ (ERSO)' લોન્ચ કર્યું છે ?
– ઈલેક્ટ્રોનિક્સ અને આઈટી મંત્રાલય
5. તાજેતરમાં સમાચારમાં રહેલ 'જસ્ટિટિયા' શું છે ? – એસ્ટરોઈડ
6. તાજેતરમાં.....એ 'કથકલી ડાન્સ થિયેટર : એ વિઝ્યુઅલ નેરેટિવ ઓફ સેકેડ ઈન્ડિયન માઈમ' નામનું આકર્ષક પુસ્તક બહાર પાડ્યું છે. – શ્રી કે. કે. ગોપાલક્રિષ્ણ
7.સ્થિત સર્જને જટિલ ફિસ્ટુલા (ભગંદર)ની સારવાર માટે ડિસ્ટલ લેસર પ્રોક્સિમલ લિગેશન (DSPL) પ્રક્રિયા વિકસાવી છે. – પૂણે
8. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ 'ડૂબતા અટકાવવા માટે વૈશ્વિક જોડાણ' સ્થાપવાનું નક્કી કર્યું છે ? – WHA
9. તાજેતરમાં કયા શહેરે 'ઈન્ડિયા-યુરોપિયન યુનિયન સમિટ'નું આયોજન કર્યું હતું ? – શિલોંગ
10. કયો એશિયાઈ દેશ CLN (સેન્ટ્રલાઈઝ્ડ લેબોરેટરી નેટવર્ક)માં જોડાયો છે ? – ભારત
11. કયું કેન્દ્રીય મંત્રાલય City Investments to Innovate, Integrate and Sustain 2.0 અથવા 'CITIIS 2.0' લાગુ કરે છે ? – આવાસ અને શહેરી બાબતોનું મંત્રાલય
12.માં તાજેતરમાં ભારતની G20 પ્રેસિડેન્સી હેઠળ યોજાયેલી હેલ્થ વર્કિંગ ગ્રૂપની ત્રીજી બેઠકમાં મહામારીના જોખમ અને આરોગ્ય ક્ષેત્રે વૈશ્વિક સહકારની તાત્કાલિક જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો હતો.
– હૈદરાબાદ, તેલંગાણા
13. તાજેતરમાં.....ના સંરક્ષણ મંત્રીએ 3 જૂનના રોજ સિંગાપોરમાં શાંગરી-લા ડાયલોગ સંરક્ષણ સમિટ દરમિયાન રશિયા અને યુક્રેન વચ્ચે ચાલી રહેલા સંઘર્ષને ઉકેલવાના હેતુથી શાંતિ યોજના રજૂ કરી હતી. – ઈન્ડોનેશિયા

"સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફ્રી મટીરિયલ્સ
તેમજ રેગ્યુલર કન્ટ અફેર્સ મેળવવા માટે નીચે આપેલા અમારા
SOCIAL MEDIA ICON પર **CLICK** કરો

JOIN OUR **WHATSAPP GROUP**

joinicerajkot.com

JOIN OUR **TELEGRAM**

t.me/icerajkotofficial

YOUTUBE

ICE RAJKOT

INSTAGRAM

ICE RAJKOT

FACEBOOK

ICE RAJKOT

TWITTER

ICE RAJKOT

14. કઈ સંસ્થાએ 'આયુષ જડીબુટ્ટીઓ અને ઉત્પાદનો સંબંધિત ભારતીય ધોરણો' (Indian Standards Related to Ayush Herbs and Products) સૂચિત કર્યા છે? – BIS
15. તાજેતરમાં કઈ સંસ્થાએ 'નેશનલ મિશન ફોર મેન્ટરિંગ' શરૂ કર્યું છે? – NCTE
16. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'કાબોવકા ડેમ' કયા દેશમાં આવેલ છે? – યુકેન
17. કયા દેશે હેલિકોપ્ટર માટે એશિયાના પ્રથમ પ્રદર્શન આધારિત નેવિગેશનનું પ્રદર્શન કર્યું હતું? – ભારત
18. કયા દેશે 'ઓબ્સ્ટેટ્રિક ફિસ્ટુલા સ્ટ્રેટેજિક પ્લાન'નું અનાવરણ કર્યું હતું? – ઝામ્બિયા
19. સરકારની ઉધાર મર્યાદા વધારવા માટે કયા દેશે 'ડેટ સીલિંગ ડીલ'ને મંજૂરી આપી છે? – અમેરિકા
20.એ તાજેતરમાં વિશ્વ તમાકુ નિષેધ દિવસ પર રાષ્ટ્રીય અભિયાન 'વ્યસન મુક્ત અમૃત કાલ' શરૂ કર્યું હતું. જેનો ઉદ્દેશ્ય સ્વસ્થ અને વ્યસન મુક્ત ભારત બનાવવાનો છે.
– નેશનલ કમિશન ફોર પ્રોટેક્શન ઓફ ચાઇલ્ડ રાઇટ્સ (NCPCR)
21. તાજેતરમાં કયા રાજ્યએ MSME માટે 15 દિવસની મેગા રજિસ્ટ્રેશન ડ્રાઈવ શરૂ કરી છે? – ઉત્તરપ્રદેશ
22. તાજેતરમાં ભારતના કયા પાડોશી દેશે મે 2023માં વાર્ષિક ફુગાવાનો દર 37.97%નો રેકોર્ડ નોંધ્યો છે?
– પાકિસ્તાન
23. અમેરિકાએ તાજેતરમાં કયા દેશ સાથે વેપાર કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા અને તે બાબતે ચીન દ્વારા ચેતવણી આપવામાં આવી હતી? – તાઈવાન
24. કયા દેશે ભારતીય પ્રદેશ દ્વારા બાંગ્લાદેશને હાઈડ્રોપાવરની નિકાસ માટે કરાર પર હસ્તાક્ષર કર્યા હતા? – નેપાળ
25. સ્પેસક્રાફ્ટ મિશન ઓપરેશન્સ પર આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ (SMOPS-2023) એ.....દ્વારા આયોજિત બહુપ્રતિક્ષિત ઈવેન્ટ છે. – ISRO

